

रेती घाटाचे नाव :- आर्वी, मौजा आर्वी, येथील स. नं. 161/2, 171, 172/2, आराजी 1.05 हे. आर. तालुका - गोंडपीपरी , जिल्हा -चंद्रपूर

संश्लिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्ह्यातील आर्वी येथील स. नं. 161/2, 171, 172/2 आराजी 1.05 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळू उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12

वाळू हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळूची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावित मौजा आर्वी हा रेती घाट वर्धा नदीवर प्रस्तावित असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळूची उत्खनन प्रस्तावित आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरूनच करावयाचे प्रस्तावित आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळू निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2022-23 मध्ये 1855 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावित असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरुप	आर्वी रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	1.05 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	1855 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	आर्वी
2.	तालुका	गोंडपीपरी
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- आर्वी, मौजा आर्वी, येथील स. नं. 161/2, 171, 172/2, आराजी 1.05 हे. आर. तालूका - गोंडपीपरी, जिल्हा - चंद्रपूर

5.	अक्षांश व रेखांश	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश
		1	19° 37' 43.01"	79° 29' 30.22"
		2	19° 37' 31.84"	79° 29' 32.66"
		3	19° 37' 31.67"	79° 29' 31.67"
		4	19° 37' 42.81"	79° 29' 29.20"
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	वर्धा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे आर्वी पासून चे अंतर 1.71 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे गोंडपीपरी रेल्वे स्टेशन असून 5.7 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ नागपुर ला, 50.50 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 28,83,100/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.85 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	12 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.85 KLD. असून मौजा आर्वी येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.85
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.00
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.85

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार

रेती घाटाचे नाव :- आर्वी, मौजा आर्वी, येथील स. नं. 161/2, 171, 172/2, आराजी 1.05 हे. आर. तालूका - गोंडपीपरी, जिल्हा - चंद्रपूर

			पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कड्ड्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रुंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

रेती घाटाचे नाव :- आर्वी, मौजा आर्वी, येथील स. नं. 161/2, 171, 172/2, आराजी 1.05 हे. आर. तालूका - गोंडपीपरी , जिल्हा -चंद्रपूर

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	15,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	70,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	1,03,800/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	76100/-
Total			Rs. 3,59,100/-

रेती घाटाचे नाव :- आवळगांव, मौजा आवळगांव, येथील स. नं. 598, 605, 601, 602, 609, 606, 607, 608, 610, 611, 612, आराजी 4.92 हे. आर. तालुका – ब्रम्हपुरी , जिल्हा - चंद्रपूर

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील मौजा आवळगांव येथील स. नं. 598, 605, 601, 602, 609, 606, 607, 608, 610, 611, 612 आराजी 4.92 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12 आणि अक्षांश 20° 28'13.43"N 19°20'28'14.73"N आणि रेखांश 79° 24'34.28"E 79°24'35.29"E असे आहे.

वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा आवळगांव हा रेती घाट वैनगंगा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही. सदर रेती घाटातुन वर्ष 2021-22 मध्ये 17385 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असुन पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यवस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरुप	आवळगांव रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	4.92 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	17385 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	आवळगांव
2.	तालुका	ब्रम्हपुरी
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र
5.	अक्षांश व रेखांश	सिमा बिंदु अक्षांश रेखांश

रेती घाटाचे नाव :- आवळगांव, मौजा आवळगांव, येथील स. नं. 598, 605, 601, 602, 609, 606, 607, 608, 610, 611, 612, आराजी 4.92 हे. आर. तालूका – ब्रम्हपुरी , जिल्हा - चंद्रपूर

		1	20°28'13.43"N	79°24'34.28"E
		2	20°28'15.03"N	79°24'32.96"E
		3	20°28'17.05"N	79°24'26.85"E
		4	20°28'18.59"N	79°24'27.43"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	वैनगंगा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे आवळगांव पासून चे अंतर 0.55 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे ब्रम्हपुरी रेल्वे स्टेशन असुन 32.65 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ चंद्रपूर ला 56.10 कि.मी आग्नेयला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 2,70,20,300/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.25 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	18 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.25 KLD. असुन मौजा आवळगांव येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.40
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	0.85
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.25

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ.	पर्यावरणी	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
----	-----------	------------	--------	---------------------------------

रेती घाटाचे नाव :- आवळगांव, मौजा आवळगांव, येथील स. नं. 598, 605, 601, 602, 609, 606, 607, 608, 610, 611, 612, आराजी 4.92 हे. आर. तालूका – ब्रम्हपुरी , जिल्हा - चंद्रपूर

क्र.	य मापदंड			
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपनी आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षीत अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची	वाहनांच्या संख्येत	रेतीचे वाहतुकीकरीता	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने

रेती घाटाचे नाव :- आवळगांव, मौजा आवळगांव, येथील स. नं. 598, 605, 601, 602, 609, 606, 607, 608, 610, 611, 612, आराजी 4.92 हे. आर. तालूका — ब्रम्हपुरी , जिल्हा - चंद्रपूर

पध्दत	वाढ	साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.
-------	-----	---	---------------------------------

सामाजिक दायित्व- (CSR)

रेती उत्खनन केल्याने परिसरातील वातावरणात बदल होण्याची शक्यता असल्याने त्यावर विविध उपाययोजना करण्यात येतात. वाळु/रेती निर्गती सुधारीत धोरण दिनांक 3/09/2019 रोजी नुसार रेतीघाट प्रस्तावित असलेल्या ग्रामपंचायतीना अनुषंगीक विकास कामे करण्याकरीता निधी पुरवठा करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. ग्रामपंचायतीने रेती उत्खननास परवानगी दिल्यास मा. जिल्हाधिकारी यांच्या मार्फत लिलावात प्राप्त होणाऱ्या रक्कमेतून स्वामित्वधन वजा करून शिल्लक रक्कमेचा 25% पर्यंत निधी ग्रामपंचायतीना देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. लिलावाचा रक्कमेचा प्रमाणात ही रक्कम 10% ते 25% पर्यंत देय असेल.

ग्रामपंचायतीना देण्यात येणारा निधी त्याच्या अधीनस्त येण्याऱ्या शाळा/अंगणवाडी यांचा दुरूस्ती, रस्त्याचा दुरूस्ती तसेच इतर मुलभुत गरजा भागवण्याकरीता खर्च करणे आवश्यक आहे. प्रस्तावीत धोरणानुसार रेतीघाट लिलावात गेल्यास संबंधित ग्रामपंचायतीस निधीदेय असेल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत(EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक द्वारे धूळ निर्माण होते.	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	30,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	नदीकाठा रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	95,000/-
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण (Rs. 400 per tree)	नदीकाठा वरील	6,49,600/-
		रस्त्यावर	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,38,250/-
एकुण			Rs.10,07,850/-

रेती घाटाचे नाव :- अजयपुर-गोंडसावरी, मौजा अजयपुर-गोंडसावरी, येथील स. नं. 163/1, 163/2, 164, 165, 168, 170, 29, 31, 32, 33, 34 आराजी 1.95 हे. आर. तालूका - चंद्रपूर, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संश्लिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्ह्यातील मौजा अजयपुर-गोंडसावरी, येथील स. नं. 163/1, 163/2, 164, 165, 168, 170, 29, 31, 32, 33, 34 आराजी 1.95 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळू उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12

प्रस्तावित मौजा अजयपुर-गोंडसावरी, हा रेती घाट उमा नदीवर प्रस्तावित असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावित आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावित आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळू निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 मध्ये 3445 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावित असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती						
A.	प्रकल्पाचे स्वरुप	अजयपुर-गोंडसावरी रेती घाट						
B.	प्रकल्पाचा आकार							
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	1.95 हे.आर						
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	3445 ब्रास/वार्षिक						
C	स्थळाचे तपशील							
1.	गाव	येरगांव						
2.	तालुका	मुल						
3.	जिल्हा	चंद्रपूर						
4.	राज्य	महाराष्ट्र						
5.	अक्षांश व	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Pillar</th> <th>Latitude</th> <th>Longitude</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Pillar	Latitude	Longitude			
Pillar	Latitude	Longitude						

रेती घाटाचे नाव :- अजयपुर-गोंडसावरी, मौजा अजयपुर-गोंडसावरी, येथील स. नं. 163/1, 163/2, 164, 165, 168, 170, 29, 31, 32, 33, 34 आराजी 1.95 हे. आर. तालूका - चंद्रपूर, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

	रेखांश	B.P 1	20° 0'7.58"N	79°31'12.78"E
		B.P 2	20° 0'9.65"N	79°31'7.47"E
		B.P 3	20° 0'11.28"N	79°31'5.17"E
		B.P 4	20° 0'14.46"N	79°31'3.98"E
		B.P 5	20° 0'18.17"N	79°31'3.47"E
		B.P 6	20° 0'21.67"N	79°31'4.41"E
		B.P 7	20° 0'32.94"N	79°31'9.50"E
		B.P 8	20° 0'34.86"N	79°31'9.96"E
		B.P 9	20° 0'34.99"N	79°31'9.19"E
		B.P 10	20° 0'33.04"N	79°31'8.74"E
		B.P 11	20° 0'21.84"N	79°31'3.64"E
		B.P 12	20° 0'18.03"N	79°31'2.66"E
		B.P 13	20° 0'14.19"N	79°31'3.22"E
		B.P 14	20° 0'10.72"N	79°31'4.63"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	उमा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे अजयपुर-गोंडसावरी पासून चे अंतर 0.50 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल रेल्वे स्टेशन असुन 8.44 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ चंद्रपूर, ला, 47.0 कि.मी दक्षिनेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 2067000/-		

रेती घाटाचे नाव :- अजयपुर-गोंडसावरी, मौजा अजयपुर-गोंडसावरी, येथील स. नं. 163/1, 163/2, 164, 165, 168, 170, 29, 31, 32, 33, 34 आराजी 1.95 हे. आर. तालूका - चंद्रपूर, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी	
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.80 KLD
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	12 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.80 KLD. असून मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.60
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.20
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.80

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी र्खाव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 1.0 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कड्ड्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या

रेती घाटाचे नाव :- अजयपुर-गोंडसावरी, मौजा अजयपुर-गोंडसावरी, येथील स. नं. 163/1, 163/2, 164, 165, 168, 170, 29, 31, 32, 33, 34 आराजी 1.95 हे. आर. तालूका - चंद्रपूर, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

		उतारणे		ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपनी आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रुंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	30,000/-
		तिरपाल	5000/-

रेती घाटाचे नाव :- अजयपुर-गोंडसावरी, मौजा अजयपुर-गोंडसावरी, येथील स. नं. 163/1, 163/2, 164, 165, 168, 170, 29, 31, 32, 33, 34 आराजी 1.95 हे. आर. तालूका - चंद्रपूर, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

2.	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	70,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	1,92,900/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	81500/-
Total			Rs. 4,03,900/-

रेती घाटाचे नाव:- अन्हेरनवरगांव (आवडी)मौजा अन्हेरनवरगांव (आवडी)आराजी 4.50 हे. आर.
तालुका - ब्रम्हपूरी, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संश्लषुत ढलहलती

चंद्रपूर जल्लहयातील ढौजा अन्हेरनवरगांव (आवडी)येथील स. नं. 1050, 1051/1, 1051/2, 1051/3, 1052, 1053, 1054 आराजी 4.50 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक ढान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल ढंत्रालय, ढुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक ढान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण सढितीकडे पर्यावरण विषयक ढान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 15

प्रस्तावीत ढौजा अन्हेरनवरगांव (आवडी) हा रेती घाट वैनगंगा नदी नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रढाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे ढनुष्या द्वारे फावडे आणि घढेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे ढरण सुध्दा ढनुष्य ढळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गत: शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 ढध्ये 23852 ढ्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असुन पर्यावरण विषयक ढान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, ढुविज्ञान व खनिकर्ढ संचालनालय विढाग यांचा कडुन ढान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विढागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प ढी 2 च्या वर्गवारीत ढोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय सढितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	ढलहलती
A.	प्रकल्पाचे स्वरुप	अन्हेरनवरगांव (आवडी) रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	4.50 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षढता	23852 ढ्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	अन्हेरनवरगांव (आवडी)
2.	तालुका	ढ्रढ्ढपूरी
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	ढहाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव:- अन्हेरनवरगांव (आवडी)मौजा अन्हेरनवरगांव (आवडी)आराजी 4.50 हे. आर.
तालूका - ब्रम्हपूरी, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

5.	अक्षांश व रेखांश	Pillar	Latitude	Longitude
		B.P 1	20°40'41.44"N	79°53'59.44"E
		B.P 2	20°40'31.21"N	79°54'10.56"E
		B.P 3	20°40'33.57"N	79°54'12.92"E
	B.P 4	20°40'43.78"N	79°54'1.83"E	
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/15		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	वैनगंगा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे अन्हेरनवरगांव (आवडी) पासून चे अंतर 3.0 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल रेल्वे स्टेशन असुन 8.44 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ चंद्रपूर, ला, 47.0 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 14311200/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	4.50 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	28 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 4.50 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	1.90
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.60
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00

रेती घाटाचे नाव:- अन्हेरनवरगांव (आवडी)मौजा अन्हेरनवरगांव (आवडी)आराजी 4.50 हे. आर.
तालूका - ब्रम्हपूरी, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

Total

4.50

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 1.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.

रेती घाटाचे नाव:- अन्हेरनवरगांव (आवडी)मौजा अन्हेरनवरगांव (आवडी)आराजी 4.50 हे. आर.
तालूका - ब्रम्हपूरी, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

5.	इकोलॉजी	वाळु उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	35,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	1,00,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	4,86,900/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,65,000/-
Total			Rs. 8,35,500/-

रेती घाटाचे नाव:- अन्हेरनवरगाव -भालेश्वर मौजा अन्हेरनवरगाव -भालेश्वर आराजी 4.50 हे. आर.
तालुका - ब्रम्हपूरी, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संश्लिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील मौजा अन्हेरनवरगाव -भालेश्वर येथील स. नं. 242,241,240,811, 812 आराजी 4.50 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 15

प्रस्तावीत मौजा अन्हेरनवरगाव -भालेश्वर हा रेती घाट वैनगंगा नदी नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातून वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातून रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरूनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातून वर्ष 2023-24 मध्ये 23852 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडून मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती						
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	अन्हेरनवरगाव -भालेश्वर रेती घाट						
B.	प्रकल्पाचा आकार							
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	4.50 हे.आर						
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	23852 ब्रास/वार्षिक						
C	स्थळाचे तपशील							
1.	गाव	अन्हेरनवरगाव -भालेश्वर						
2.	तालुका	ब्रम्हपूरी						
3.	जिल्हा	चंद्रपूर						
4.	राज्य	महाराष्ट्र						
5.	अक्षांश व	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Pillar</th> <th>Latitude</th> <th>Longitude</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Pillar	Latitude	Longitude			
Pillar	Latitude	Longitude						

रेती घाटाचे नाव:- अन्हेरनवरगाव -भालेश्वर मौजा अन्हेरनवरगाव -भालेश्वर आराजी 4.50 हे. आर.
तालूका - ब्रम्हपूरी, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

	रेखांश	B.P 1	20°40'56.32"N	79°52'24.45"E
		B.P 2	20°40'59.90"N	79°52'39.52"E
		B.P 3	20°41'2.97"N	79°52'38.36"E
		B.P 4	20°40'59.38"N	79°52'23.29"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/15		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	वैनगंगा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे अन्हेरनवरगाव -भालेश्वर पासून चे अंतर 3.0 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल रेल्वे स्टेशन असुन 8.44 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ चंद्रपूर, ला, 47.0 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्रार्इज	Rs. 14311200/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	4.50 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	28 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 4.50 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	1.90
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.60
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		4.50

रेती घाटाचे नाव:- अन्हेरनवरगाव -भालेश्वर मौजा अन्हेरनवरगाव -भालेश्वर आराजी 4.50 हे. आर.
तालूका - ब्रम्हपूरी, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 1.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण

रेती घाटाचे नाव:- अन्हेरनवरगाव -भालेश्वर मौजा अन्हेरनवरगाव -भालेश्वर आराजी 4.50 हे. आर.
तालूका - ब्रम्हपूरी, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	35,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	1,00,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	4,86,900/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,65,000/-
Total			Rs. 8,35,500/-

रेती घाटाचे नाव:- अन्हेरनवरगांव चिखलधोकडा मौजा अन्हेरनवरगांव चिखलधोकडा आराजी 4.50 हे.
आर. तालुका - ब्रम्हपूरी, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संश्लषुत ढलहलती

चंद्रपूर जल्लहयातील ढौजा अन्हेरनवरगांव चलखलधोकडा येथील स. नं. 820, 825, 826, 827, 828, 829 आराजी 4.50 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण वलषयक ढान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणलड बदल ढंत्रालय, ढुंबई. यांच्या दलनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण वलषयक ढान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण सढीतीकडे पर्यावरण वलषयक ढान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावलत वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 15

प्रस्तावीत ढौजा अन्हेरनवरगांव चलखलधोकडा हा रेती घाट वैनगंगा नदी नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रढाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे ढनुष्या द्द्वारे फावडे आणि घढेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टलप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे ढरण सुध्दा ढनुष्य बळा द्द्वारे केला जाईल, वाळु नलसर्गत: शैल असल्याने द्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 ढध्ये 23852 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असुन पर्यावरण वलषयक ढान्यता प्राप्त झाल्यावर लललावाद्द्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खानकाम योजना संचालक, ढुवलज्ञान व खनिकर्ढ संचालनालय वलढाग यांचा कडुन ढान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दलनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण वलढागाचा अधलसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत ढोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकलड योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय सढीतीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशलष्टे

अ.क्र.	तपशील	ढलहलती						
A.	प्रकल्पाचे स्वरुप	अन्हेरनवरगांव चलखलधोकडा रेती घाट						
B.	प्रकल्पाचा आकार							
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	4.50 हे.आर						
2.	प्रस्तावलत उत्पादन क्षढता	23852 ब्रास/वार्षलक						
C	स्थळाचे तपशील							
1.	गाव	अन्हेरनवरगांव चलखलधोकडा						
2.	तालुका	ब्रम्हपूरी						
3.	जल्लहा	चंद्रपूर						
4.	राज्य	ढहाराष्ट्र						
5.	अक्षांश व	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Pillar</th> <th>Latitude</th> <th>Longitude</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Pillar	Latitude	Longitude			
Pillar	Latitude	Longitude						

रेती घाटाचे नाव:- अन्हेरनवरगांव चिखलधोकडा मौजा अन्हेरनवरगांव चिखलधोकडा आराजी 4.50 हे.
आर. तालूका - ब्रम्हपूरी, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

	रेखांश	B.P 1	20°41'11.57"N	79°53'19.79"E
		B.P 2	20°41'5.79"N	79°53'34.08"E
		B.P 3	20°41'8.71"N	79°53'35.56"E
		B.P 4	20°41'14.50"N	79°53'21.29"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/15		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	वैनगंगा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे अन्हेरनवरगांव चिखलधोकडा पासून चे अंतर 3.0 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल रेल्वे स्टेशन असुन 8.44 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ चंद्रपूर, ला, 47.0 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्रार्इज	Rs. 14311200/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	4.50 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	28 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 4.50 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	1.90
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.60
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		4.50

रेती घाटाचे नाव:- अन्हेरनवरगांव चिखलधोकडा मौजा अन्हेरनवरगांव चिखलधोकडा आराजी 4.50 हे.
आर. तालूका - ब्रम्हपूरी, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 1.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण

रेती घाटाचे नाव:- अन्हेरनवरगांव चिखलधोकडा मौजा अन्हेरनवरगांव चिखलधोकडा आराजी 4.50 हे.
आर. तालूका - ब्रम्हपूरी, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	35,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	1,00,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	4,86,900/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,65,000/-
Total			Rs. 8,35,500/-

रेती घाटाचे नाव :- आष्टा चक, मौजा आष्टा, येथील स. नं. 329, 331, 332 आराजी 1.50 हे.
आर. तालूका - पोंभुर्णा , जिल्हा -चंद्रपूर

संशिसु माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील आष्टा येथील स. नं. 329, 331, 332 आराजी 1.50 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 07

वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठया प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा आष्टा हा रेती घाट वर्धा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 मध्ये 2650 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरुप	आष्टा रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	1.50 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	2650 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	आष्टा
2.	तालुका	पोंभुर्णा
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- आष्टा चक, मौजा आष्टा, येथील स. नं. 329, 331,332 आराजी 1.50 हे.
आर. तालूका - पोंभुर्णा , जिल्हा -चंद्रपूर

5.	अक्षांश व रेखांश	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश
		1	19°50'30.71"N	79°40'29.33"E
		2	19°50'21.18"N	79°40'27.11"E
		3	19°50'20.77"N	79°40'28.78"E
		4	19°50'30.30"N	79°40'30.98"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/07		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	अंधारी नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे आष्टा पासून चे अंतर 0.50 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे माकुडी रेल्वे स्टेशन असुन 16.0 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ चंद्रपूर ला, 47.0 कि.मी दक्षिनेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs.2915400/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.60 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	17 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.60 KLD. असुन मौजा आर्वी येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.40
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.20
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.60

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप किंवा वाळूचे	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल

रेती घाटाचे नाव :- आष्टा चक, मौजा आष्टा, येथील स. नं. 329, 331,332 आराजी 1.50 हे.
आर. तालूका - पोंभुर्णा , जिल्हा -चंद्रपूर

		निष्कर्षण	प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कड्ड्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रुंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

रेती घाटाचे नाव :- आष्टा चक, मौजा आष्टा, येथील स. नं. 329, 331,332 आराजी 1.50 हे.
आर. तालूका - पोंभुर्णा , जिल्हा -चंद्रपूर

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	35,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	1,00,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	2,37,000/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	93250/-
Total			Rs. 5,55,850/-

रेती घाटाचे नाव :- बामर्डा, मौजा बामर्डा, येथील स. नं. 58, 59, 62, 63, 64, आराजी 4.80 हे. आर.
तालुका - वरोरा , जिल्हा -चंद्रपूर

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील . बामर्डा येथील स.नं. 58, 59, 62, 63, 64 आराजी 4.80 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळू उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12 व अक्षांश 20° 16'38.33"N 1920°16'36.87"N आणि रेखांश 79° 35'47.71"E 79°35'46.95"E असे आहे.

वाळू हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळूची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा बामर्डा हा रेती घाट वेना नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळूची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळू निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही. सदर रेती घाटातुन वर्ष 2021-22 मध्ये 8481 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यवस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती			
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	बामर्डा रेती घाट			
B.	प्रकल्पाचा आकार				
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	4.80 हे.आर			
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	8481 ब्रास/वार्षिक			
C	स्थळाचे तपशील				
1.	गाव	बामर्डा			
2.	तालुका	वरोरा			
3.	जिल्हा	चंद्रपूर			
4.	राज्य	महाराष्ट्र			
5.	अक्षांश व रेखांश	<table border="1"> <tr> <td>सिमा बिंदु</td> <td>अक्षांश</td> <td>रेखांश</td> </tr> </table>	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश
सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश			

रेती घाटाचे नाव :- बामर्डा, मौजा बामर्डा, येथील स. नं. 58, 59, 62, 63, 64, आराजी 4.80 हे. आर.
तालूका - वरोरा , जिल्हा -चंद्रपूर

		1	20°16'31.33"N	79°35'47.54"E
		2	20°16'42.94"N	79°35'33.87"E
		3	20°16'50.40"N	79°35'29.77"E
		4	20°16'57.14"N	79°35'27.87"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	वेना नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे बामर्डा पासून चे अंतर 1.71 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे गोंडपीपरी रेल्वे स्टेशन असून 5.7 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ नागपुर ला, 50.50 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 1,31,81,500/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.85 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	10 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.85 KLD. असून मौजा बामर्डा येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.85
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.00
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.85

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
---------	------------	------------	--------	---------------------------------

रेती घाटाचे नाव :- बामर्डा, मौजा बामर्डा, येथील स. नं. 58, 59, 62, 63, 64, आराजी 4.80 हे. आर.
तालुका - वरोरा , जिल्हा -चंद्रपूर

मापदंड			
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासुन जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने

कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.

सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.

आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपनी आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.

नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासुन कमी सुरक्षीत अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.

नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.

प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

रेती घाटाचे नाव :- बामर्डा, मौजा बामर्डा, येथील स. नं. 58, 59, 62, 63, 64, आराजी 4.80 हे. आर.
तालूका - वरोरा , जिल्हा -चंद्रपूर

		पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.
--	--	---------------------------------

सामाजिक दायित्व- (CSR)

रेती उत्खनन केल्याने परिसरातील वातावरणात बदल होण्याची शक्यता असल्याने त्यावर विविध उपाययोजना करण्यात येतात. वाळु/रेती निर्गती सुधारीत धोरण दिनांक 3/09/2019 रोजी नुसार रेतीघाट प्रस्तावित असलेल्या ग्रामपंचायतीना अनुषंगीक विकास कामे करण्याकरीता निधी पुरवठा करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. ग्रामपंचायतीने रेती उत्खननास परवानगी दिल्यास मा. जिल्हाधिकारी यांच्या मार्फत लिलावात प्राप्त होणाऱ्या रक्कमेतून स्वामित्वधन वजा करून शिल्लक रक्कमेचा 25% पर्यंत निधी ग्रामपंचायतीना देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. लिलावाचा रक्कमेचा प्रमाणात ही रक्कम 10% ते 25% पर्यंत देय असेल. ग्रामपंचायतीना देण्यात येणारा निधी त्याच्या अधीनस्त येण्याऱ्या शाळा/अंगणवाडी यांचा दुरुस्ती, रस्त्याचा दुरुस्ती तसेच इतर मुलभुत गरजा भागवण्याकरीता खर्च करणे आवश्यक आहे. प्रस्तावीत धोरणानुसार रेतीघाट लिलावात गेल्यास संबंधित ग्रामपंचायतीस निधीदेय असेल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत(EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक द्वारे धूळ निर्माण होते.	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	30,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	नदीकाठा रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	85,000/-
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण (Rs. 400 per tree)	नदीकाठा वरील	6,33,600/-
		रस्त्यावर	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,37,250/-
एकुण			Rs. 9,75,850/-

रेती घाटाचे नाव :- बेलगांव जाणी, मौजा बेलगांव जाणी आराजी 4.50 हे. आर. तालुका - ब्रम्हपूरी, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संश्लषुत ढलहलती

चंद्रपूर जल्लहयातील ढौजा बेलगांव जाणी येथील स. नं. 270, 272, 286, 287/1, 287/2, 292 आराजी 4.50 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उल्लखननाच्या दृष्टीने पर्यावरण वलषयक ढान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणलड बदल ढंत्रालय, ढुंढई. यांच्या दलनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण वलषयक ढान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण सढीतीकडे पर्यावरण वलषयक ढान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावलत वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 15

प्रस्तावीत ढौजा बेलगांव जाणी हा रेती घाट वैनगंगा नदी नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रढाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उल्लखनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उल्लखनन हे ढनुष्या द्दारे फावडे आणि घढेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टलप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे ढरण सुध्दा ढनुष्य ढळा द्दारे केला जाईल, वाळु नलसर्गत: शैल असल्याने ड़िलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 ढध्ये 15901 ढ्रास रेतीचे उल्लखनन प्रस्तावीत असुन पर्यावरण वलषयक ढान्यता प्राप्त झाल्यावर लललावाद्वारे उल्लखननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरलषुत उपसंचालक, ढुवलज्ञान व खनलकर्म संचालनललय वलढाग यांचा कडुन ढान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दलनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण वलढागाचा अधलसुचने नुसार प्रकल्प ढी 2 च्या वर्गवारीत ढोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्वावस्थापकलड योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय सढीतीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशलषुे

अ. क्र.	तपशील	ढलहलती						
A.	प्रकल्पाचे स्वरुप	बेलगांव जाणी रेती घाट						
B.	प्रकल्पाचा आकार							
1.	उल्लखनन क्षेत्रफळ	4.50 हे. आर						
2.	प्रस्तावलत उत्पादन क्षढता	15901 ढ्रास/वार्षलक						
C	स्थळाचे तपशील							
1.	गाव	बेलगांव जाणी						
2.	तालुका	ढ्रढ्ढपूरी						
3.	जल्लहा	चंद्रपूर						
4.	राज्य	ढहाराष्ट्र						
5.	अक्षांश व	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Pillar</th> <th>Latitude</th> <th>Longitude</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Pillar	Latitude	Longitude			
Pillar	Latitude	Longitude						

रेती घाटाचे नाव :- बेलगांव जाणी, मौजा बेलगांव जाणी आराजी 4.50 हे. आर. तालूका - ब्रम्हपूरी,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

	रेखांश	B.P 1	20°42'59.44"N	79°47'12.85"E
		B.P 2	20°42'45.64"N	79°47'18.04"E
		B.P 3	20°42'46.93"N	79°47'21.21"E
		B.P 4	20°43'0.72"N	79°47'16.02"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/15		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	वैनगंगा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे बेलगांव जाणी पासून चे अंतर 0.50 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल रेल्वे स्टेशन असुन 8.44 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ चंद्रपूर, ला, 114.0 कि.मी दक्षिनेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्रार्इज	Rs. 9540600/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.80 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	22 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.80 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.60
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.10
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.70

रेती घाटाचे नाव :- बेलगांव जाणी, मौजा बेलगांव जाणी आराजी 4.50 हे. आर. तालूका - ब्रम्हपूरी,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 1.0 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण

रेती घाटाचे नाव :- बेलगांव जाणी, मौजा बेलगांव जाणी आराजी 4.50 हे. आर. तालूका - ब्रम्हपूरी, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते., नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	45,000/-
		तिरपाल	10,000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	1,20,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	4,45,500/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,63,300/-
Total			Rs. 8,68,800/-

रेती घाटाचे नाव :- भेजगांव, मौजा भेजगांव, आराजी 2.40 हे. आर. तालुका - मुल, जिल्हा
- चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संश्लिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील मौजा भेजगांव, येथील स. नं. 168, 177 to 179 आराजी 2.40 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळू उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12

प्रस्तावित मौजा भेजगांव हा रेती घाट उमा नदी नदीवर प्रस्तावित असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळूची उत्खनन प्रस्तावित आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावित आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळू निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 मध्ये 4240 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावित असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ. क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	भेजगांव रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	2.40 हे. आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	4220 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	भेजगांव
2.	तालुका	मुल
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- भेजगांव, मौजा भेजगांव, आराजी 2.40 हे. आर. तालूका - मुल, जिल्हा
- चंद्रपूर, महाराष्ट्र

5.	अक्षांश व रेखांश	Pillar	Latitude	Longitude
		B.P 1	19°58'56.74"N	79°40'31.49"E
		B.P 2	19°59'9.74"N	79°40'31.88"E
		B.P 3	19°59'9.78"N	79°40'29.82"E
		B.P 4	19°58'56.78"N	79°40'29.42"E
6.	टोपोशीट क्रमांक	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	उमा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे भेजगांव,,पासून चे अंतर 1.45 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल रेल्वे स्टेशन असुन 39.20 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ चंद्रपूर, ला, 47.50 कि.मी दक्षिनेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 2544000/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.50 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मनुष्य बळाची आवश्यकता	20 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.50 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.20
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.30
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.50

रेती घाटाचे नाव :- भेजगांव, मौजा भेजगांव, आराजी 2.40 हे. आर. तालूका - मुल, जिल्हा
- चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 1.0 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण

रेती घाटाचे नाव :- भेजगांव, मौजा भेजगांव, आराजी 2.40 हे. आर. तालूका - मुल, जिल्हा
- चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	35,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	1,00,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	2,37,600/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	81,500/-
Total			Rs. 5,44,100/-

@@@@@

रेती घाटाचे नाव :- बोढेगांव, मौजा बोढेगांव, आराजी 2.50 हे. आर. तालूका - ब्रम्हपूरी,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संश्लिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील मौजा बोढेगांव, येथील स. नं. 169,171,172 आराजी 2.50 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळू उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 14

प्रस्तावित मौजा हळदा-1 हा रेती घाट वैनगंगा नदी नदीवर प्रस्तावित असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळूची उत्खनन प्रस्तावित आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावित आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरुन सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळू निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 मध्ये 13252 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावित असुन पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असुन राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ. क्र.	तपशील	माहिती						
A.	प्रकल्पाचे स्वरुप	बोढेगांव,, रेती घाट						
B.	प्रकल्पाचा आकार							
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	2.50 हे.आर						
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	13251 ब्रास/वार्षिक						
C	स्थळाचे तपशील							
1.	गाव	बोढेगांव						
2.	तालुका	ब्रम्हपूरी						
3.	जिल्हा	चंद्रपूर						
4.	राज्य	महाराष्ट्र						
5.	अक्षांश व रेखांश	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Pillar</th> <th>Latitude</th> <th>Longitude</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>B.P 1</td> <td>20°21'43.94"N</td> <td>79°58'6.50"E</td> </tr> </tbody> </table>	Pillar	Latitude	Longitude	B.P 1	20°21'43.94"N	79°58'6.50"E
Pillar	Latitude	Longitude						
B.P 1	20°21'43.94"N	79°58'6.50"E						

रेती घाटाचे नाव :- बोढेगांव, मौजा बोढेगांव, आराजी 2.50 हे. आर. तालूका - ब्रम्हपूरी,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

		B.P 2	20°21'51.57"N	79°58'3.53"E
		B.P 3	20°21'52.72"N	79°58'6.74"E
		B.P 4	20°21'45.10"N	79°58'9.73"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/14		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	वैनगंगा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे बोढेगांव,,पासून चे अंतर 0.50 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल रेल्वे स्टेशन असुन 8.44 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ चंद्रपूर, ला, 147.0 कि.मी दक्षिनेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 7950600/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	4.50 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	18 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 4.50 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	1.90
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.60
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		4.50

रेती घाटाचे नाव :- बोढेगांव, मौजा बोढेगांव, आराजी 2.50 हे. आर. तालूका - ब्रम्हपूरी,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 1.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण

रेती घाटाचे नाव :- बोढेगांव, मौजा बोढेगांव, आराजी 2.50 हे. आर. तालूका - ब्रम्हपूरी,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	35,000/-
		तिरपाल	8000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	80,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	2,47,500/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,42,300/-
Total			Rs. 5,97,800/-

रेती घाटाचे नाव :- बोरमाळा-1, मौजा बोरमाळा, आराजी 4.90 हे. आर. तालुका - सावली, जिल्हा
- चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्ह्यातील मौजा बोरमाळा-1, येथील स. नं. 680, 682, 683, 684, 685, 686, 753 आराजी 4.90 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळू उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12

प्रस्तावित मौजा बोरमाळा-1 हा रेती घाट वैनगंगा नदीवर प्रस्तावित असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळूची उत्खनन प्रस्तावित आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावित आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळू निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 मध्ये 25972 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावित असुन पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	बोरमाळा- रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	4.90 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	25972 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	बोरमाळा
2.	तालुका	सावली
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- बोरमाळा-1, मौजा बोरमाळा, आराजी 4.90 हे. आर. तालूका - सावली, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

5.	अक्षांश व रेखांश	Pillar	Latitude	Longitude
		B.P 1	20°12'33.98"N	79°58'22.26"E
		B.P 2	20°12'33.84"N	79°58'13.66"E
		B.P 3	20°12'31.25"N	79°58'13.55"E
		B.P 4	20°12'31.39"N	79°58'22.16"E
6.	टोपोशीट क्रमांक	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	वैनगंगा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे बोरमाळा,, पासून चे अंतर 1.20 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल रेल्वे स्टेशन असुन 17.50 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ, ला, 129.50 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 15583200/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	4.20 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मनुष्य बळाची आवश्यकता	22 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 4.20 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	1.20
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.00
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	2.00
Total		4.20

रेती घाटाचे नाव :- बोरमाळा-1, मौजा बोरमाळा, आराजी 4.90 हे. आर. तालूका - सावली, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 1.50 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण

रेती घाटाचे नाव :- बोरमाळा-1, मौजा बोरमाळा, आराजी 4.90 हे. आर. तालूका - सावली, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	35,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	100,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	4,85,100/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,22,300/-
Total			Rs. 8,92,400/-

@@@@@

रेती घाटाचे नाव :- सामदा बुज. -मौजा सामदा बुज., आराजी 2.40 हे. आर. तालुका - सावली, जिल्हा
- चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संश्लिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील मौजा सामदा बुज., येथील स. नं. 628, 629, 630, 649, 648 आराजी 2.40 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 16

प्रस्तावीत मौजा सामदा बुज हा रेती घाट वैनगंगा नदी नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लागतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 मध्ये 8481 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ. क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	सामदा बुज रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	2.40 हे. आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	8481 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	सामदा बुज
2.	तालुका	सावली
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- सामदा बुज. -मौजा सामदा बुज., आराजी 2.40 हे. आर. तालूका - सावली, जिल्हा
- चंद्रपूर, महाराष्ट्र

5.	अक्षांश व रेखांश	Pillar	Latitude	Longitude
		B.P 1	20° 6'42.73"N	79°58'11.74"E
		B.P 2	20° 6'54.10"N	79°58'5.06"E
		B.P 3	20° 6'55.08"N	79°58'6.83"E
		B.P 4	20° 6'43.72"N	79°58'13.53"E
6.	टोपोशीट क्रमांक	55P/16		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	वैनगंगा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे सामदा बुज., पासून चे अंतर 1.50 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल रेल्वे स्टेशन असुन 39.20 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ चंद्रपूर, ला, 67.50 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 2544000/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.50 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मनुष्य बळाची आवश्यकता	20 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.50 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.20
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.30
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.50

रेती घाटाचे नाव :- सामदा बुज. -मौजा सामदा बुज., आराजी 2.40 हे. आर. तालूका - सावली, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 1.0 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण

रेती घाटाचे नाव :- सामदा बुज. -मौजा सामदा बुज., आराजी 2.40 हे. आर. तालुका - सावली, जिल्हा
- चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	35,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	100,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	2,37,600/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,22,300/-
Total			Rs. 5,84,900/-

@@@@@

रेती घाटाचे नाव :- चकबल्लारपूर-1, मौजा चकबल्लारपूर, येथील स. नं. 26, आराजी 2.50 हे.
आर. तालूका - पोंभुर्णा , जिल्हा -चंद्रपूर

संशिसु माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील चकबल्लारपूर-1 येथील स. नं. 26 आराजी 2.50 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 07

वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठया प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा चकबल्लारपूर हा रेती घाट वर्धा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 मध्ये 4417 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरुप	चकबल्लारपूर-1 रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	2.50 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	4417 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	चकबल्लारपूर
2.	तालुका	पोंभुर्णा
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- चकबल्लारपूर-1, मौजा चकबल्लारपूर, येथील स. नं. 26, आराजी 2.50 हे.
आर. तालूका - पोंभुर्णा , जिल्हा -चंद्रपूर

5.	अक्षांश व रेखांश	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश
		1	19°48'58.51"N	79°41'13.67"E
		2	19°48'47.16"N	79°41'25.97"E
		3	19°48'48.27"N	79°41'27.21"E
		4	19°48'59.63"N	79°41'14.92"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/07		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	अंधारी नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे चकबल्लारपूर पासून चे अंतर 1.0 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे माकुडी रेल्वे स्टेशन असुन 16.0 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ चंद्रपूर ला, 47.0 कि.मी दक्षिनेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs.2915400/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.60 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	17 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.60 KLD. असुन मौजा आर्वी येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.40
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.20
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.60

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल

रेती घाटाचे नाव :- चकबल्लारपूर-1, मौजा चकबल्लारपूर, येथील स. नं. 26, आराजी 2.50 हे.
आर. तालूका - पोंभुर्णा , जिल्हा -चंद्रपूर

		निष्कर्षण	प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कड्ड्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रुंदीच्या 1/4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

रेती घाटाचे नाव :- चकबल्लारपूर-1, मौजा चकबल्लारपूर, येथील स. नं. 26, आराजी 2.50 हे.
आर. तालूका - पोंभुर्णा , जिल्हा -चंद्रपूर

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	35,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	1,00,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	2,37,600/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	93250/-
Total			Rs. 5,65,850/-

रेती घाटाचे नाव :- चकबल्लारपूर-2, मौजा चकबल्लारपूर, येथील स. नं. 314, आराजी 2.40 हे. आर. तालूका - पोंभुर्णा , जिल्हा -चंद्रपूर

संशिसु माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील चकबल्लारपूर-2 येथील स. नं. 314 आराजी 2.40 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 07

वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा चकबल्लारपूर-2 हा रेती घाट वर्धा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 मध्ये 4240 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरुप	चकबल्लारपूर-2 रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	2.40 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	4240 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	चकबल्लारपूर
2.	तालुका	पोंभुर्णा
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- चकबल्लारपूर-2, मौजा चकबल्लारपूर, येथील स. नं. 314, आराजी 2.40 हे. आर. तालूका - पोंभुर्णा , जिल्हा -चंद्रपूर

5.	अक्षांश व रेखांश	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश
		1	19°49'28.36"N	79°40'21.77"E
		2	19°49'10.95"N	79°40'31.08"E
		3	19°49'11.51"N	79°40'32.30"E
		4	19°49'28.94"N	79°40'23.00"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/07		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	अंधारी नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे चकबल्लारपूर पासून चे अंतर 0.50 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे माकुडी रेल्वे स्टेशन असुन 16.0 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ चंद्रपूर ला, 47.0 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs.2544000/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.60 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	17 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.60 KLD. असुन मौजा आर्वी येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.40
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.20
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.60

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी

रेती घाटाचे नाव :- चकबल्लारपूर-2, मौजा चकबल्लारपूर, येथील स. नं. 314, आराजी 2.40
हे. आर. तालूका - पोंभुर्णा , जिल्हा -चंद्रपूर

1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कड्ड्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपनी आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अग्रेसर रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

रेती घाटाचे नाव :- चकबल्लारपूर-2, मौजा चकबल्लारपूर, येथील स. नं. 314, आराजी 2.40
हे. आर. तालूका - पोंभुर्णा , जिल्हा -चंद्रपूर

		परिणाम होईल.	
--	--	--------------	--

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	35,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	1,00,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	2,37,600/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	93250/-
Total			Rs. 5,65,850/-

रेती घाटाचे नाव :- चकदेहेगांव, मौजा भेज चकदेहेगांव गांव, आराजी 1.25 हे. आर. तालुका - मुल, जिल्हा- चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संश्लिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील मौजा चकदेहेगांव, येथील स. नं. 168, 171 आराजी 1.25 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12

प्रस्तावित मौजा चकदेहेगांव हा रेती घाट उमा नदी नदीवर प्रस्तावित असून वरील प्रमाणे स.नं. लागतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावित आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावित आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 मध्ये 2208 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावित असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ. क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	चकदेहेगांव रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	1.25 हे. आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	2208 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	चकदेहेगांव
2.	तालुका	मुल
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- चकदेहेगांव, मौजा भेज चकदेहेगांव गांव, आराजी 1.25 हे. आर. तालूका - मुल, जिल्हा- चंद्रपूर, महाराष्ट्र

5.	अक्षांश व रेखांश	Pillar	Latitude	Longitude
		B.P 1	20° 8'37.03"N	78°58'11.90"E
		B.P 2	20° 8'30.70"N	78°58'10.35"E
		B.P 3	20° 8'31.75"N	78°58'7.07"E
		B.P 4	20° 8'38.08"N	78°58'8.64"E
6.	टोपोशीट क्रमांक	55P/16		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	उमा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे भेजगांव,, पासून चे अंतर 0.30 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल रेल्वे स्टेशन असुन 7.50 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ चंद्रपूर, ला, 49.50 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 1324800/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.50 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मनुष्य बळाची आवश्यकता	18 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.50 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.20
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.30
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.50

रेती घाटाचे नाव :- चकदेहेगांव, मौजा भेज चकदेहेगांव गांव, आराजी 1.25 हे. आर. तालूका - मुल, जिल्हा- चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 1.0 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण

रेती घाटाचे नाव :- चकदेहेगांव, मौजा भेज चकदेहेगांव गांव, आराजी 1.25 हे. आर. तालूका - मुल, जिल्हा- चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	35,500/-
		तिरपाल	10000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	80,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	1,58,400/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,37,250/-
Total			Rs. 4,26,700/-

@@@@@

रेती घाटाचे नाव :- चकलिखीतवाडा मौजा चकलिखीतवाडा, येथील स. नं. 178, 179, 180, आराजी 4.90 हे. आर. तालूका - गोंडपीपरी, जिल्हा - चंद्रपूर

संश्लिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्ह्यातील हिवरा-1 येथील स. नं. 178, 179, 180 आराजी 4.90 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळू उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12

वाळू हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळूची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावित मौजा चकलिखीतवाडा हा रेती घाट चकलिखीतवाडा नाला प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळूची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरूनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळू निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 मध्ये 17314 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरुप	चकलिखीतवाडा रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	4.90 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	17314 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	चकलिखीतवाडा
2.	तालुका	गोंडपीपरी
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- चकलिखीतवाडा मौजा चकलिखीतवाडा, येथील स. नं. 178, 179, 180, आराजी 4.90 हे. आर. तालूका - गोंडपीपरी, जिल्हा -चंद्रपूर

5.	अक्षांश व रेखांश	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश
		1	19°35'25.22"N	79°38'48.39"E
		2	19°35'9.58"N	79°38'53.08"E
		3	19°35'25.59"N	79°38'49.35"E
		4	19°35'9.95"N	79°38'54.04"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	अंधारी नदी		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे आर्वी पासून चे अंतर 1.0 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे माकुडी रेल्वे स्टेशन असुन कि.मी.11.0 अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ नागपुर ला, 165 कि.मी आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 1113000/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.10 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	28 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.10 KLD. असुन मौजा आर्वी येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.40
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	0.70
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.10

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल

रेती घाटाचे नाव :- चकलिखीतवाडा मौजा चकलिखीतवाडा, येथील स. नं. 178, 179, 180, आराजी 4.90 हे. आर. तालूका - गोंडपीपरी, जिल्हा - चंद्रपूर

			प्रवाहाची गती वाहू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी छाव	प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाहूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कड्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रुंदीच्या 1/4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

रेती घाटाचे नाव :- चकलिखीतवाडा मौजा चकलिखीतवाडा, येथील स. नं. 178, 179, 180, आराजी 4.90 हे. आर. तालूका - गोंडपीपरी , जिल्हा -चंद्रपूर

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	35,000/-
		तिरपाल	10,000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	1,00,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	1,03,800/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	76100/-
Total			Rs. 3,59,100/-

रेती घाटाचे नाव :- चक नलेश्वर, मौजा चक नलेश्वर, येथील स. नं. 33, 34, 35, 36, 1, 72, आराजी 1.20 हे. आर. तालूका — मुल , जिल्हा - चंद्रपूर

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील मौजा चक नलेश्वर येथील स.नं. 33, 34, 35, 36, 1, 72, आराजी 1.20 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12 आणि अक्षांश 19° 58'17.37"N 19°58'18.65"N आणि रेखांश 79° 40'5.71"E 79°40'5.50"E असे आहे.

वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा चक नलेश्वर हा रेती घाट अंधारी नदी वर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही. सदर रेती घाटातुन वर्ष 2021-22 मध्ये 2120 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यवस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरुप	चक नलेश्वर रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	1.20 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	2120 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	चक नलेश्वर
2.	तालुका	मुल
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र
5.	अक्षांश व रेखांश	सिमा बिंदु अक्षांश रेखांश

रेती घाटाचे नाव :- चक नलेश्वर, मौजा चक नलेश्वर, येथील स. नं. 33, 34, 35, 36, 1, 72, आराजी 1.20 हे. आर. तालूका — मुल , जिल्हा - चंद्रपूर

		1	19°58'14.87"N	79°41'6.77"E
		2	19°58'18.33"N	79°40'12.49"E
		3	19°58'27.73"N	79°40'21.80"E
		4	19°58'28.76"N	79°40'20.74"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	अंधारी नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे चक नलेश्वर पासून चे अंतर 0.50 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल रेल्वे स्टेशन असुन 8.50 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ चंद्रपूर ला. 47.0 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 3295000/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.60 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	10 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.90 KLD. असुन मौजा चक नलेश्वर येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.40
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.20
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.60

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
---------	-------------------	------------	--------	---------------------------------

रेती घाटाचे नाव :- चक नलेश्वर, मौजा चक नलेश्वर, येथील स. नं. 33, 34, 35, 36, 1, 72, आराजी 1.20
हे. आर. तालूका — मुल , जिल्हा - चंद्रपूर

1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षीत अंतर सोडले जाईल ("शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना" नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची	वाहनांच्या संख्येत	रेतीचे वाहतुकीकरीता	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने

रेती घाटाचे नाव :- चक नलेश्वर, मौजा चक नलेश्वर, येथील स. नं. 33, 34, 35, 36, 1, 72, आराजी 1.20 हे. आर. तालूका — मुल , जिल्हा - चंद्रपूर

पध्दत	वाढ	साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.
-------	-----	---	---------------------------------

सामाजिक दायित्व- (CSR)

रेती उत्खनन केल्याने परिसरातील वातावरणात बदल होण्याची शक्यता असल्याने त्यावर विविध उपाययोजना करण्यात येतात. वाळु/रेती निर्गती सुधारीत धोरण दिनांक 3/09/2019 रोजी नुसार रेतीघाट प्रस्तावित असलेल्या ग्रामपंचायतीना अनुषंगीक विकास कामे करण्याकरीता निधी पुरवठा करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. ग्रामपंचायतीने रेती उत्खननास परवानगी दिल्यास मा. जिल्हाधिकारी यांच्या मार्फत लिलावात प्राप्त होणाऱ्या रक्कमेतून स्वामित्वधन वजा करुन शिल्लक रक्कमेचा 25% पर्यंत निधी ग्रामपंचायतीना देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. लिलावाचा रक्कमेचा प्रमाणात ही रक्कम 10% ते 25% पर्यंत देय असेल. ग्रामपंचायतीना देण्यात येणारा निधी त्याच्या अधीनस्त येण्याऱ्या शाळा/अंगणवाडी यांचा दुरुस्ती, रस्त्याचा दुरुस्ती तसेच इतर मुलभुत गरजा भागवण्याकरीता खर्च करणे आवश्यक आहे. प्रस्तावीत धोरणानुसार रेतीघाट लिलावात गेल्यास संबंधित ग्रामपंचायतीस निधीदेय असेल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत(EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक द्वारे धूळ निर्माण होते.	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	25,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	नदीकाठा रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	90,000/-
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण (Rs. 300 per tree)	नदीकाठा वरील	1,58,400/-
		रस्त्यावर	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,38,250/-
एकुण			Rs. 5,01,650/-

रेती घाटाचे नाव :- चेक सोमनपल्ली, मौजा चेक सोमनपल्ली, येथील स. नं. 104,105, आराजी 1.20 हे. आर. तालूका - गोंडपीपरी , जिल्हा -चंद्रपूर

संश्लसु ढलहलती

चंद्रपूर जल्लह्यातील चेक सोमनपल्ली येथील स. नं.104,105 आराजी 1.20 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक ढान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल ढंत्रालय, ढुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक ढान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण सढितीकडे पर्यावरण विषयक ढान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी /10

वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात ढहत्वाचे असुन ईढारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त ढागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे ढुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात ढोठया प्रढाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत ढौजा चेक सोमनपल्ली हा रेती घाट वर्धा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रढाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे ढनुष्या द्वारे फावडे आणि घढेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे ढरण सुध्दा ढनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गत: शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 ढध्ये 3710 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असुन पर्यावरण विषयक ढान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, ढुविज्ञान व खनिकर्ढ संचालनालय विढाग यांचा कडुन ढान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विढागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत ढोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय सढितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	ढलहलती
A.	प्रकल्पाचे स्वरुप	चेक सोमनपल्ली रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	1.20 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षढता	2120 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	चेक सोमनपल्ली
2.	तालुका	गोंडपीपरी
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	ढहाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- चेक सोमनपल्ली, मौजा चेक सोमनपल्ली, येथील स. नं. 104,105, आराजी 1.20 हे. आर. तालूका - गोंडपीपरी, जिल्हा -चंद्रपूर

5.	अक्षांश व रेखांश	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश
		1	19° 37' 43.01"	79° 29' 30.22"
		2	19° 37' 31.84"	79° 29' 32.66"
		3	19° 37' 31.67"	79° 29' 31.67"
		4	19° 37' 42.81"	79° 29' 29.20"
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/10		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	वर्धा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे आर्वी पासून चे अंतर 2.0 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे गोंडपीपरी रेल्वे स्टेशन असून 14.0 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ नागपुर ला, 50.50 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs.1272000/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.35 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	12 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.35 KLD. असून मौजा आर्वी येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.35
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.00
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.35

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार

रेती घाटाचे नाव :- चेक सोमनपल्ली, मौजा चेक सोमनपल्ली, येथील स. नं. 104,105, आराजी 1.20 हे. आर. तालूका - गोंडपीपरी , जिल्हा -चंद्रपूर

			पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कड्ड्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रुंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

रेती घाटाचे नाव :- चेक सोमनपल्ली, मौजा चेक सोमनपल्ली, येथील स. नं. 104,105, आराजी 1.20 हे. आर. तालूका - गोंडपीपरी , जिल्हा -चंद्रपूर

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	30,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	1,00,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	1,18,800/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	126100/-
Total			Rs. 4,64,000/-

रेती घाटाचे नाव :- चिचगांव, मौजा चिचगांव, आराजी 4.50 हे. आर. तालुका - ब्रम्हपूरी, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संश्लिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील मौजा चिचगांव, येथील स. नं. 174, 175, 176, 204, 205 आराजी 4.50 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 15

प्रस्तावित मौजा चिचगांव, हा रेती घाट वैनगंगा नदी नदीवर प्रस्तावित असून वरील प्रमाणे स.नं. लागतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावित आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावित आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 मध्ये 15901 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावित असुन पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ. क्र.	तपशील	माहिती						
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	चिचगांव रेती घाट						
B.	प्रकल्पाचा आकार							
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	4.50 हे. आर						
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	15901 ब्रास/वार्षिक						
C	स्थळाचे तपशील							
1.	गाव	चिचगांव,						
2.	तालुका	ब्रम्हपूरी						
3.	जिल्हा	चंद्रपूर						
4.	राज्य	महाराष्ट्र						
5.	अक्षांश व	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Pillar</th> <th>Latitude</th> <th>Longitude</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Pillar	Latitude	Longitude			
Pillar	Latitude	Longitude						

रेती घाटाचे नाव :- चिचगांव, मौजा चिचगांव, आराजी 4.50 हे. आर. तालूका - ब्रम्हपूरी, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

	रेखांश	B.P 1	20°27'10.83"N	79°56'19.12"E
		B.P 2	20°26'56.24"N	79°56'17.89"E
		B.P 3	20°26'55.90"N	79°56'21.30"E
		B.P 4	20°27'10.48"N	79°56'22.56"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/15		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	वैनगंगा नदी नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे चिचगांव,,पासून चे अंतर 0.50 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल रेल्वे स्टेशन असुन 8.44 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ चंद्रपूर, ला, 47.0 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्रार्इज	Rs. 9540600/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.80 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	22 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.70 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	1.10
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	0.70
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.80

रेती घाटाचे नाव :- चिचगांव, मौजा चिचगांव, आराजी 4.50 हे. आर. तालूका - ब्रम्हपूरी, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण

रेती घाटाचे नाव :- चिचगांव, मौजा चिचगांव, आराजी 4.50 हे. आर. तालूका - ब्रम्हपूरी, जिल्हा चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	45,000/-
		तिरपाल	10,000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	1,20,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	4,45,500/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,63,300/-
Total			Rs. 8,68,800/-

रेती घाटाचे नाव :- दहेली, मौजा दहेली, आराजी 2.40 हे. आर. तालूका - बल्लारपूर, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संश्लिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील मौजा दहेली, येथील स. नं. 15 to 19, 22 आराजी 2.40 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: 55 पी / 12

प्रस्तावित मौजा दहेली हा रेती घाट वर्धा नदीवर प्रस्तावित असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातून वाळुची उत्खनन प्रस्तावित आहे. सदर रेती घाटातून रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरूनच करावयाचे प्रस्तावित आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातून वर्ष 2023-24 मध्ये 4240 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावित असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडून मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ. क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	दहेली रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	2.75 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	4240 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	दहेली
2.	तालुका	बल्लारपूर
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- दहेली, मौजा दहेली, आराजी 2.40 हे. आर. तालूका - बल्लारपूर, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

5.	अक्षांश व रेखांश	Pillar	Latitude	Longitude
		B.P 1	20°28'12.64"N	79°24'34.78"E
		B.P 2	20°28'17.60"N	79°24'25.87"E
		B.P 3	20°28'18.71"N	79°24'26.57"E
		B.P 4	20°28'13.76"N	79°24'35.49"E
6.	टोपोशीट क्रमांक	55P/07		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	वर्धा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे दहेली, पासून चे अंतर 1.0 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे चिमूर रेल्वे स्टेशन असुन 6.0 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ चंद्रपूर, ला, 84.0 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs.2544000/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.80 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मनुष्य बळाची आवश्यकता	17 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.80 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.80
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.00
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.80

रेती घाटाचे नाव :- दहेली, मौजा दहेली, आराजी 2.40 हे. आर. तालूका - बल्लारपूर, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 1.0 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण

रेती घाटाचे नाव :- दहेली, मौजा दहेली, आराजी 2.40 हे. आर. तालूका - बल्लारपूर, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	35,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	1,00,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	2,37,600/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	93,250/-
Total			Rs. 5,55,850/

रेती घाटाचे नाव :- धाबा, मौजा धाबा, येथील स. नं. 369, आराजी 2.10 हे. आर. तालूका - गोंडपीपरी, जिल्हा -चंद्रपूर

संश्लसु ढलहलती

चंद्रपूर जल्लहयातील धलबल येथील स. नं. 369 आरलजी 2.10 हे. आर. करीतल सदर प्रस्तलव वलळु उतखननलच्यल दृष्टीने पर्यलवरण वलषयक ढलन्यते करीतल तयलर कलेले आहे. पर्यलवरण, वन व वलतलवरणलड बदल ढंत्रललय, ढुंबई. यलंन्यल दलनलंक. 14/09/2016 च्यल तरतुदी नुसलर 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्यल रेती घलटलस पर्यलवरण वलषयक ढलन्यतल घेण्यलकरीतल जनसुनलवणी घेण्यलत येत आहे. त्यलकरीतल रलज्य स्तरीय पर्यलवरण सढलतीकडे पर्यलवरण वलषयक ढलन्यते करीतल, अर्ज सलदर करण्यलत येत आहे. प्रस्तलवत वलळु घलटलचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडलडल टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12

वलळु हे गौण खनलज बलंधकलढलकल दृष्टीने अंत्यलत ढहत्वलचे असुन ईढलरत बलंधकलढ करण्यलकरीतल अत्यंत आवश्यक व जलस्तीत जलस्त ढलगणी असलेले गौण खनलज आहे. वलळुची कठीणतल व टलकलउपणल जलस्त असल्यलने हे ढुख्यतल रस्ते व इतर बलंधकलढलत ढोठयल प्रढलणलत वलपरल्यल जलते.

प्रस्तलवीत ढौजल आर्वी हल रेती घलट वधरल नदीवर प्रस्तलवीत असुन वरील प्रढलणे स.नं. लगतचे नदी पलत्रलतुन वलळुची उतखनन प्रस्तलवीत आहे. सदर रेती घलटलतुन रेतीचे उतखनन हे ढनुष्यल द्वलरे फलवडे आणल घढेले वलपरुनच करलवयलचे प्रस्तलवीत आहे. तसेच वलहतुक करण्यलकरीतल ट्रॅक्टर कलंवल टलप्परचल उपयुग करीत असतलंनल त्यलत रेतीचे ढरण सुधदल ढनुष्य बळल द्वलरे केलल जलईल, वलळु नलसर्गत: शैल असल्यलने ड़ीललंग, ब्ललस्टलंग चल वलपर केलल जलणलर नलही.

सदर रेती घलटलतुन वर्ष 2023-24 ढध्ये 3710 ब्रलस रेतीचे उतखनन प्रस्तलवीत असुन पर्यलवरण वलषयक ढलन्यतल प्रलप्त झलल्यलवर लललवलद्वलरे उतखननलस परवलनगी देण्यलत येईल. त्यलकरीतल खलणकलढ युगनल संचललक, ढुवलज्जलन व खनलकर्म संचललनललय वलषलग यलंचल कडुन ढलन्यतल प्रदलन करण्यलत आलेली आहे. दलनलंक. 15 जलनेवलरी 2016 रोजीच्यल पर्यलवरण वलषलगलकल अधलसुचने नुसलर प्रकल्प बी 2 च्यल वर्गवलरीत ढोडत असल्यलने संपुर्ण प्रकल्पलकरीतल पुर्व व्यवहलर्यतल अहवल पर्यलवरण व्यलवस्थलपकलड युगनल तयलर करण्यलत आलेली असुन रलज्य स्तरीय सढलतीकडे सलदर करण्यलत येत आहे.

सलरणल : प्रस्थवीत स्थळलकी ठळक वैशलष्टे

अ.क्र.	तपशील	ढलहलती
A.	प्रकल्पलचे स्वरुप	धलबल रेती घलट
B.	प्रकल्पलकल आकलर	
1.	उतखनन क्षेत्रफळ	2.10 हे.आर
2.	प्रस्तलवत उत्पादन क्षढतल	3710 ब्रलस/वलरुषलक
C	स्थळलके तपशील	
1.	गलव	धलबल
2.	तललुकल	गोंडपीपरी
3.	जल्लहल	चंद्रपूर
4.	रलज्य	ढहलरलष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- धाबा, मौजा धाबा, येथील स. नं. 369, आराजी 2.10 हे. आर. तालूका - गोंडपीपरी, जिल्हा - चंद्रपूर

5.	अक्षांश व रेखांश	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश
		1	19° 37' 43.01"	79° 29' 30.22"
		2	19° 37' 31.84"	79° 29' 32.66"
		3	19° 37' 31.67"	79° 29' 31.67"
		4	19° 37' 42.81"	79° 29' 29.20"
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	वर्धा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे आर्वी पासून चे अंतर 1.71 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे गोंडपीपरी रेल्वे स्टेशन असून 5.7 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ नागपुर ला, 50.50 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs.2226000/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.60 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	12 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.60 KLD. असून मौजा आर्वी येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.90
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	0.70
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.60

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार

रेती घाटाचे नाव :- धाबा, मौजा धाबा, येथील स. नं. 369, आराजी 2.10 हे. आर. तालूका - गोंडपीपरी, जिल्हा -चंद्रपूर

			पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कड्ड्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रुंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

रेती घाटाचे नाव :- धाबा, मौजा धाबा, येथील स. नं. 369, आराजी 2.10 हे. आर. तालूका - गोंडपीपरी, जिल्हा -चंद्रपूर

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	15,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	70,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	2,07,900/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	76100/-
Total			Rs. 4,59,000/-

रेती घाटाचे नाव :- दिंदोडा(सोईट), मौजा दिंदोडा(सोईट), आराजी 2.0 हे. आर. तालूका - वरोरा, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संश्लिषु ढलहलती

चंद्रपूर जल्लहयातील ढौजा दिंदोडा(सोईट), येथील स. नं. 139, 140, 141 आराजी 2.0 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक ढान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल ढंत्रालय, ढुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक ढान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण सढितीकडे पर्यावरण विषयक ढान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळु घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: 55 L / 16 प्रस्तावीत ढौजा दिंदोडा(सोईट), हा रेती घाट वर्धा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रढाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे ढनुष्या द्दारे फावडे आणि घढेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे ढरण सुध्दा ढनुष्य बळा द्दारे केला जाईल, वाळु निसर्गत: शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 ढध्ये 7067 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असुन पर्यावरण विषयक ढान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्दारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, ढुविज्ञान व खनिकर्ढ संचालनालय विढाग यांचा कडुन ढान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विढागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत ढोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय सढितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	ढलहलती
A.	प्रकल्पाचे स्वरुप	दिंदोडा(सोईट) रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	2.0 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षढता	7067 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	दिंदोडा(सोईट)
2.	तालुका	वरोरा
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	ढहाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- दिंदोडा(सोईट), मौजा दिंदोडा(सोईट), आराजी 2.0 हे. आर. तालूका - वरोरा, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

5.	अक्षांश रेखांश	व	Pillar	Latitude	Longitude
			1	20°17'14.23"N	78°48'38.08"E
			2	20°17'8.68"N	78°48'44.39"E
			3	20°17'6.56"N	78°48'42.76"E
			4	20°17'12.12"N	78°48'36.46"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55L/16			
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ				
1.	नदी/जलाशय	वर्धा नदी आहे.			
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे दिंदोडा(सोईट) पासून चे अंतर 1.25 कि.मी. आहे			
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे वरोरा रेल्वे स्टेशन असुन 14.65 कि.मी. अंतरावर आहे			
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ चंद्रपूर, ला, 35.60 कि.मी दक्षिणेला आहे.			
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.			
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.			
D	खर्चाचा तपशील				
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 4240200/-			
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी				
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.30 KLD			
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A			
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	19 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)			

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.30 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.30
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.00
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.30

रेती घाटाचे नाव :- दिंदोडा(सोईट), मौजा दिंदोडा(सोईट), आराजी 2.0 हे. आर. तालूका - वरोरा, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी झाव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 1.0 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण

रेती घाटाचे नाव :- दिंदोडा(सोईट), मौजा दिंदोडा(सोईट), आराजी 2.0 हे. आर. तालूका - वरोरा, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	40,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	1,00,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	1,99,800/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	133,100/-
Total			Rs. 5,62,900/-

रेती घाटाचे नाव :- डोंगरगांव, मौजा डोंगरगांव, आराजी 1.20 हे. आर. तालुका - मुल,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संश्लिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील मौजा डोंगरगांव, येथील स. नं. 228, 236 आराजी 1.20 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12

प्रस्तावित मौजा डोंगरगांव हा रेती घाट उमा नदीवर प्रस्तावित असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातून वाळुची उत्खनन प्रस्तावित आहे. सदर रेती घाटातून रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरूनच करावयाचे प्रस्तावित आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातून वर्ष 2023-24 मध्ये 2120 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावित असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडून मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ. क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	डोंगरगांव रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	1.20 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	2120 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	डोंगरगांव
2.	तालुका	मुल
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- डोंगरगांव, मौजा डोंगरगांव, आराजी 1.20 हे. आर. तालूका - मुल, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

5.	अक्षांश व रेखांश	Pillar	Latitude	Longitude
		B.P 1	20°11'5.68"N	79°39'39.69"E
		B.P 2	20°10'45.57"N	79°39'50.98"E
		B.P 3	20°10'44.86"N	79°39'50.22"E
		B.P 4	20°11'4.97"N	79°39'38.92"E
6.	टोपोशीट क्रमांक	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	उमा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे डोंगरगांव, पासून चे अंतर 2.0 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल रेल्वे स्टेशन असुन 14.0 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ चंद्रपूर, ला, 54.0 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 1272000/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	3.10 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मनुष्य बळाची आवश्यकता	12 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 3.10 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.50
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.60
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		3.10

रेती घाटाचे नाव :- डोंगरगांव, मौजा डोंगरगांव, आराजी 1.20 हे. आर. तालूका - मुल,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.50 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण

रेती घाटाचे नाव :- डोंगरगांव, मौजा डोंगरगांव, आराजी 1.20 हे. आर. तालूका - मुल,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	30,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	80,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	1,18,800/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	81,500/-
Total			Rs. 4,03,000/-

रेती घाटाचे नाव :- हळदा-1, मौजा हळदा, आराजी 4.80 हे. आर. तालुका - ब्रम्हपूरी,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संश्लषुत ढलहलती

चंद्रपूर जल्लहयातील ढौजा हळदा-1, येथील स. नं. 89,90,91,96,97,959,958, 954आराजी 4.80 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उल्लखननाच्या दृष्टीने पर्यावरण वलषयक ढान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणलड बदल ढंत्रालय, ढुंबई. यांच्या दलनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण वलषयक ढान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण सढीतीकडे पर्यावरण वलषयक ढान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावलत वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 14

प्रस्तावीत ढौजा हळदा-1 हा रेती घाट वैनगंगा नदी नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रढाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उल्लखनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उल्लखनन हे ढनुष्या द्दारे फावडे आणि घढेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टलप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे ढरण सुध्दा ढनुष्य बळा द्दारे केला जाईल, वाळु नलसर्गत: शैल असल्याने ड़िलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 ढध्ये 16961 ब्रास रेतीचे उल्लखनन प्रस्तावीत असुन पर्यावरण वलषयक ढान्यता प्राप्त झाल्यावर लललावाद्दारे उल्लखननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खानकाम योजना संचालक, ढुवलज्ञान व खनलकर्म संचालनललय वलढाग यांचा कडुन ढान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दलनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण वलढागाचा अधलसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत ढोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकलड योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय सढीतीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशलष्टे

अ. क्र.	तपशील	ढलहलती						
A.	प्रकल्पाचे स्वरुप	हळदा-1,, रेती घाट						
B.	प्रकल्पाचा आकार							
1.	उल्लखनन क्षेत्रफळ	4.80 हे.आर						
2.	प्रस्तावलत उत्पादन क्षढता	16961 ब्रास/वार्षलक						
C	स्थळाचे तपशील							
1.	गाव	हळदा-1						
2.	तालुका	ब्रम्हपूरी						
3.	जल्लहा	चंद्रपूर						
4.	राज्य	ढहाराष्ट्र						
5.	अक्षांश व रेखांश	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Pillar</th> <th>Latitude</th> <th>Longitude</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>B.P 1</td> <td>20°20'18.21"N</td> <td>79°57'40.37"E</td> </tr> </tbody> </table>	Pillar	Latitude	Longitude	B.P 1	20°20'18.21"N	79°57'40.37"E
Pillar	Latitude	Longitude						
B.P 1	20°20'18.21"N	79°57'40.37"E						

रेती घाटाचे नाव :- हळदा-1, मौजा हळदा, आराजी 4.80 हे. आर. तालूका - ब्रम्हपूरी,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

		B.P 2	20°20'9.04"N	79°57'26.98"E
		B.P 3	20°20'6.16"N	79°57'28.63"E
		B.P 4	20°20'15.34"N	79°57'42.01"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/14		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	वैनगंगा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे हळदा,,पासून चे अंतर 0.50 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल रेल्वे स्टेशन असुन 8.44 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ चंद्रपूर, ला, 47.0 कि.मी दक्षिनेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 10176600/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	4.50 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	28 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 4.50 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	1.90
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.60
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		4.50

रेती घाटाचे नाव :- हळदा-1, मौजा हळदा, आराजी 4.80 हे. आर. तालूका - ब्रम्हपूरी,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 1.0 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण

रेती घाटाचे नाव :- हळदा-1, मौजा हळदा, आराजी 4.80 हे. आर. तालूका - ब्रम्हपूरी,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	45,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	1,00,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	4,86,900/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,65,000/-
Total			Rs. 8,45,500/-

रेती घाटाचे नाव :- हळदा-2, मौजा हळदा, आराजी 4.50 हे. आर. तालूका - ब्रम्हपूरी,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संश्लषुत ढलहलती

चंद्रपूर जल्लहयातील ढौजा हळदा-2, येथील स. नं. 915,950,951, 933 to 938 आराजी 4.50 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उल्लखननाच्या दृष्टीने पर्यावरण वलषयक ढान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणलड बदल ढंत्रालय, ढुंढई. यांच्या दलनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण वलषयक ढान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण सढीतीकडे पर्यावरण वलषयक ढान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावलत वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 14

प्रस्तावीत ढौजा हळदा-1 हा रेती घाट वैनगंगा नदी नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रढाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उल्लखनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उल्लखनन हे ढनुष्या द्दारे फावडे आणि घढेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टलप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे ढरण सुध्दा ढनुष्य ढळा द्दारे केला जाईल, वाळु नलसर्गत: शैल असल्याने ड़िलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 ढध्ये 16961 ढ्रास रेतीचे उल्लखनन प्रस्तावीत असुन पर्यावरण वलषयक ढान्यता प्राप्त झाल्यावर लललावाद्दारे उल्लखननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खानकाम योजना संचालक, ढुवलज्ञान व खनलकर्म संचालनालय वलढाग यांचा कडुन ढान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दलनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण वलढागाचा अधलसुचने नुसार प्रकल्प ढी 2 च्या वर्गवारीत ढोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकलड योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय सढीतीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशलष्टे

अ. क्र.	तपशील	ढलहलती						
A.	प्रकल्पाचे स्वरुप	हळदा-2,, रेती घाट						
B.	प्रकल्पाचा आकार							
1.	उल्लखनन क्षेत्रफळ	4.50 हे. आर						
2.	प्रस्तावलत उत्पादन क्षढता	23852 ढ्रास/वार्षलक						
C	स्थळाचे तपशील							
1.	गाव	हळदा						
2.	तालुका	ढ्रढ्ढपूरी						
3.	जल्लहा	चंद्रपूर						
4.	राज्य	ढहाराष्ट्र						
5.	अक्षांश व रेखांश	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Pillar</th> <th>Latitude</th> <th>Longitude</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>B.P 1</td> <td>20°20'48.81"N</td> <td>79°58'9.34"E</td> </tr> </tbody> </table>	Pillar	Latitude	Longitude	B.P 1	20°20'48.81"N	79°58'9.34"E
Pillar	Latitude	Longitude						
B.P 1	20°20'48.81"N	79°58'9.34"E						

रेती घाटाचे नाव :- हळदा-2, मौजा हळदा, आराजी 4.50 हे. आर. तालूका - ब्रम्हपूरी,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

		B.P 2	20°20'36.05"N	79°58'1.74"E
		B.P 3	20°20'34.08"N	79°58'4.53"E
		B.P 4	20°20'46.87"N	79°58'12.11"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/14		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	वैनगंगा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे हळदा,,पासून चे अंतर 0.50 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल रेल्वे स्टेशन असुन 8.44 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ चंद्रपूर, ला, 47.0 कि.मी दक्षिनेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्रार्इज	Rs. 14311200/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	4.50 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	28 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 4.50 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	1.90
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.60
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		4.50

रेती घाटाचे नाव :- हळदा-2, मौजा हळदा, आराजी 4.50 हे. आर. तालूका - ब्रम्हपूरी,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 1.0 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण

रेती घाटाचे नाव :- हळदा-2, मौजा हळदा, आराजी 4.50 हे. आर. तालूका - ब्रम्हपूरी,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	45,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	1,00,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	4,86,900/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,65,000/-
Total			Rs. 8,45,500/-

रेती घाटाचे नाव :- हळदा-3, मौजा हळदा, आराजी 2.50 हे. आर. तालुका - ब्रम्हपूरी,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संश्लिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील मौजा हळदा-3, येथील स. नं. 912, 910, 909 आराजी 2.50 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 14

प्रस्तावित मौजा हळदा-1 हा रेती घाट वैनगंगा नदी नदीवर प्रस्तावित असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावित आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावित आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरुन सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 मध्ये 8834 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावित असुन पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असुन राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ. क्र.	तपशील	माहिती						
A.	प्रकल्पाचे स्वरुप	हळदा-3,, रेती घाट						
B.	प्रकल्पाचा आकार							
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	2.50 हे.आर						
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	8834 ब्रास/वार्षिक						
C	स्थळाचे तपशील							
1.	गाव	हळदा						
2.	तालुका	ब्रम्हपूरी						
3.	जिल्हा	चंद्रपूर						
4.	राज्य	महाराष्ट्र						
5.	अक्षांश व रेखांश	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Pillar</th> <th>Latitude</th> <th>Longitude</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>B.P 1</td> <td>20°21'43.94"N</td> <td>79°58'6.50"E</td> </tr> </tbody> </table>	Pillar	Latitude	Longitude	B.P 1	20°21'43.94"N	79°58'6.50"E
Pillar	Latitude	Longitude						
B.P 1	20°21'43.94"N	79°58'6.50"E						

रेती घाटाचे नाव :- हळदा-3, मौजा हळदा, आराजी 2.50 हे. आर. तालूका - ब्रम्हपूरी,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

		B.P 2	20°21'51.57"N	79°58'3.53"E
		B.P 3	20°21'52.72"N	79°58'6.74"E
		B.P 4	20°21'45.10"N	79°58'9.73"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/14		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	वैनगंगा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे हळदा,,पासून चे अंतर 0.50 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल रेल्वे स्टेशन असुन 8.44 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ चंद्रपूर, ला, 147.0 कि.मी दक्षिनेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 5300400/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	4.50 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	28 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 4.50 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	1.90
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.60
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		4.50

रेती घाटाचे नाव :- हळदा-3, मौजा हळदा, आराजी 2.50 हे. आर. तालूका - ब्रम्हपूरी,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 1.0 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण

रेती घाटाचे नाव :- हळदा-3, मौजा हळदा, आराजी 2.50 हे. आर. तालूका - ब्रम्हपूरी,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	45,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	1,00,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	4,86,900/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,65,000/-
Total			Rs. 8,45,500/-

रेती घाटाचे नाव :- हळदी गावगण्णा, मौजा हळदी गावगण्णा, आराजी 1.20 हे. आर. तालुका - मुल, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संश्लिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील मौजा हळदी गावगण्णा, येथील स. नं. 68 to 71 आराजी 1.20 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळु घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12

प्रस्तावित मौजा राजोली हा रेती घाट उमा नदी नदीवर प्रस्तावित असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावित आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावित आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 मध्ये 4240 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावित असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ. क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	हळदी गावगण्णा रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	1.20 हे. आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	4220 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	हळदी गावगण्णा
2.	तालुका	मुल
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- हळदी गावगण्णा, मौजा हळदी गावगण्णा, आराजी 1.20 हे. आर. तालूका - मुल, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

5.	अक्षांश व रेखांश	Pillar	Latitude	Longitude
		B.P 1	20° 0'28.97"N	79°41'33.70"E
		B.P 2	20° 0'33.67"N	79°41'38.46"E
		B.P 3	20° 0'32.54"N	79°41'40.16"E
		B.P 4	20° 0'27.84"N	79°41'35.40"E
6.	टोपोशीट क्रमांक	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	उमा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे राजोली,,पासून चे अंतर 2.0 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल रेल्वे स्टेशन असुन 14.0 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ चंद्रपूर, ला, 54.0 कि.मी दक्षिनेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 2544000/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	3.10 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मनुष्य बळाची आवश्यकता	12 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 3.10 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.50
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.60
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		3.10

रेती घाटाचे नाव :- हळदी गावगण्णा, मौजा हळदी गावगण्णा, आराजी 1.20 हे. आर. तालूका - मुल, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.50 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण

रेती घाटाचे नाव :- हळदी गावगण्णा, मौजा हळदी गावगण्णा, आराजी 1.20 हे. आर. तालूका - मुल, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	30,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	80,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	1,18,800/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	81,500/-
Total			Rs. 4,03,000/-

रेती घाटाचे नाव :- हिवरा-1 मौजा हिवरा, येथील स. नं. 297, 298, 280, आराजी 1.50 हे. आर. तालूका - गोंडपीपरी, जिल्हा -चंद्रपूर

संश्लिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्ह्यातील हिवरा-1 येथील स. नं. 297, 298, 280 आराजी 1.50 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळू उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12

वाळू हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळूची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावित मौजा हिवरा-1 हा रेती घाट हिवरा नाला प्रस्तावित असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातून वाळूची उत्खनन प्रस्तावित आहे. सदर रेती घाटातून रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरूनच करावयाचे प्रस्तावित आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळू निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातून वर्ष 2022-23 मध्ये 2650 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावित असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडून मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	हिवरा रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	1.50 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	2650 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	हिवरा
2.	तालुका	गोंडपीपरी
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- हिवरा-1 मौजा हिवरा, येथील स. नं. 297, 298, 280, आराजी 1.50 हे. आर. तालूका - गोंडपीपरी, जिल्हा - चंद्रपूर

5.	अक्षांश व रेखांश	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश
		1	19°35'25.22"N	79°38'48.39"E
		2	19°35'9.58"N	79°38'53.08"E
		3	19°35'25.59"N	79°38'49.35"E
		4	19°35'9.95"N	79°38'54.04"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	हिवरा नाला आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे आर्वी पासून चे अंतर 1.71 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे गोंडपीपरी रेल्वे स्टेशन असून 5.7 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ नागपुर ला, 50.50 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 1590000/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.35 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	12 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.35 KLD. असून मौजा आर्वी येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.35
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.00
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.35

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल

रेती घाटाचे नाव :- हिवरा-1 मौजा हिवरा, येथील स. नं. 297, 298, 280, आराजी 1.50 हे. आर. तालूका - गोंडपीपरी, जिल्हा - चंद्रपूर

			प्रवाहाची गती वाहू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी छाव	प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाहूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कड्ड्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रुंदीच्या 1/4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

रेती घाटाचे नाव :- हिवरा-1 मौजा हिवरा, येथील स. नं. 297, 298, 280, आराजी 1.50 हे. आर. तालूका - गोंडपीपरी , जिल्हा -चंद्रपूर

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	30,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	1,80,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	1,38,800/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,37,250/-
Total			Rs. 5,76,050/-

रेती घाटाचे नाव :- जेणा निवली., मौजा जेणा निवली., आराजी 2.0 हे. आर. तालुका - भद्रावती,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संश्लिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील मौजा जेणा निवली., येथील स. नं. 128 to 131, 154, 156 आराजी 2.0 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: 55 पी / 16

प्रस्तावित मौजा जेणा निवली., हा रेती घाट जेणा निवली नदीवर प्रस्तावित असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावित आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावित आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 मध्ये 3534 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावित असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ. क्र.	तपशील	माहिती						
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	जेणा निवली. रेती घाट						
B.	प्रकल्पाचा आकार							
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	2.0 हे. आर						
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	3534 ब्रास/वार्षिक						
C	स्थळाचे तपशील							
1.	गाव	जेणा निवली						
2.	तालुका	भद्रावती						
3.	जिल्हा	चंद्रपूर						
4.	राज्य	महाराष्ट्र						
5.	अक्षांश व	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Pillar</th> <th>Latitude</th> <th>Longitude</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Pillar	Latitude	Longitude			
Pillar	Latitude	Longitude						

रेती घाटाचे नाव :- जेणा निवली., मौजा जेणा निवली., आराजी 2.0 हे. आर. तालूका - भद्रावती,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

	रेखांश	B.P 1	20°17'58.57"N	79°12'50.71"E
		B.P 2	20°17'45.30"N	79°12'54.14"E
		B.P 3	20°17'45.55"N	79°12'54.96"E
		B.P 4	20°17'58.82"N	79°12'51.53"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/16		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	जेणा निवली नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे जेणा निवली.पासून चे अंतर 0.40 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे रेल्वे स्टेशन असून 12.40 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ चंद्रपूर, ला, 47.0 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्रार्इज	Rs. 2120400/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	3.10 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	18 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 3.10 KLD. असून मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.90
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.20
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		3.10

रेती घाटाचे नाव :- जेणा निवली., मौजा जेणा निवली., आराजी 2.0 हे. आर. तालूका - भद्रावती,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.50 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण

रेती घाटाचे नाव :- जेणा निवली., मौजा जेणा निवली., आराजी 2.0 हे. आर. तालूका - भद्रावती,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	35,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	80,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	1,99,800/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,16,100/-
Total			Rs.5,20,900/-

रेती घाटाचे नाव :- जुनगांव चक, मौजा जुनगांव चक, येथील स. नं. 7, 8, 718 आराजी 1.25 हे. आर. तालूका - पोंभुर्णा , जिल्हा -चंद्रपूर

संशिसु माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील जुनगांव येथील स. नं. 7.8,718 आराजी 1.25 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळू उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 07

वाळू हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळूची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठया प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा जुनगांव हा रेती घाट वर्धा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळूची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळू निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 मध्ये 4417 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरुप	जुनगांव रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	1.25 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	4417 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	जुनगांव
2.	तालुका	पोंभुर्णा
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- जुनगांव चक, मौजा जुनगांव चक, येथील स. नं. 7, 8, 718 आराजी 1.25 हे. आर. तालूका - पोंभुर्णा , जिल्हा -चंद्रपूर

5.	अक्षांश व रेखांश	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश
		1	19°53'25.22"N	79°47'57.62"E
		2	19°53'19.68"N	79°47'51.33"E
		3	19°53'18.41"N	79°47'52.41"E
		4	19°53'23.95"N	79°47'58.69"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/07		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	अंधारी नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे जुनगांव पासून चे अंतर 0.80 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे माकुडी रेल्वे स्टेशन असुन 16.0 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ चंद्रपूर ला, 47.0 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs.6106200/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.60 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मनुष्य बळाची आवश्यकता	17 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.60 KLD. असुन मौजा आर्वी येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.40
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.20
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.60

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल

रेती घाटाचे नाव :- जुनगांव चक, मौजा जुनगांव चक, येथील स. नं. 7, 8, 718 आराजी 1.25 हे. आर. तालूका - पोभुर्णा , जिल्हा -चंद्रपूर

		निष्कर्षण	प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कड्ड्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रुंदीच्या 1/4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

रेती घाटाचे नाव :- जुनगांव चक, मौजा जुनगांव चक, येथील स. नं. 7, 8, 718 आराजी 1.25 हे. आर. तालूका - पोंभुर्णा , जिल्हा -चंद्रपूर

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	35,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	1,00,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	2,37,000/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	93250/-
Total			Rs. 5,65,500/-

रेती घाटाचे नाव :- कळमगांव तुकूम, मौजा कळमगांव तुकूम, येथील स. नं. 142, 145, 146, 246, 247/1 व 247/2 आराजी 1.05 हे. आर. तालुका - सिंदेवाही , जिल्हा -चंद्रपूर

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील . कळमगांव तुकूम येथील स. नं. 142, 145, 146, 246, 247/1 व 247/2 आराजी 1.05 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12 व अक्षांश 20° 16'38.33"N 1920°16'36.87"N आणि रेखांश 79° 35'47.71"E 79°35'46.95"E असे आहे.

वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा कळमगांव तुकूम हा रेती घाट उमा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही. सदर रेती घाटातुन वर्ष 2021-22 मध्ये 1855 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गावारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यवस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरुप	कळमगांव तुकूम रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	1.05 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	1855 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	कळमगांव तुकूम
2.	तालुका	सिंदेवाही
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र
5.	अक्षांश व रेखांश	सिमा बिंदु अक्षांश रेखांश

रेती घाटाचे नाव :- कळमगांव तुकूम, मौजा कळमगांव तुकूम, येथील स. नं. 142, 145, 146, 246, 247/1 व 247/2 आराजी 1.05 हे. आर. तालूका - सिंदेवाही , जिल्हा -चंद्रपूर

		1	20°16'38.33"N	79°35'47.71"E
		2	20°16'44.91"N	79°35'33.67"E
		3	20°16'50.40"N	79°35'29.17"E
		4	20°16'57.14"N	79°35'27.87"E
		5	20°17'1.07"N	79°35'28.03"E
		6	20°17'0.76"N	79°35'26.34"E
		7	20°16'56.93"N	79°35'26.16"E
		8	20°16'49.66"N	79°35'27.64"E
		9	20°16'43.67"N	79°35'32.63"E
		10	20°16'36.87"N	79°35'46.95"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	उमा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे कळमगांव तुकूम पासून चे अंतर 1.71 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे सिंदेवाही रेल्वे स्टेशन असून 5.7 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ नागपुर ला, 50.50 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 28,83,100/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.85 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	10 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.85 KLD. असून मौजा कळमगांव तुकूम येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
--------	-------	--------------

रेती घाटाचे नाव :- कळमगांव तुकूम, मौजा कळमगांव तुकूम, येथील स. नं. 142, 145, 146, 246, 247/1 व 247/2 आराजी 1.05 हे. आर. तालूका - सिंदेवाही , जिल्हा -चंद्रपूर

1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.85
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.00
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.85

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षीत अंतर सोडले जाईल (" शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना" नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.

रेती घाटाचे नाव :- कळमगांव तुकूम, मौजा कळमगांव तुकूम, येथील स. नं. 142, 145, 146, 246, 247/1 व 247/2 आराजी 1.05 हे. आर. तालूका - सिंदेवाही , जिल्हा -चंद्रपूर

			बिघडणे	
5.	इकोलॉजी	वाळु उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

सामाजिक दायित्व- (CSR)

रेती उत्खनन केल्याने परिसरातील वातावरणात बदल होण्याची शक्यता असल्याने त्यावर विविध उपाययोजना करण्यात येतात. वाळु/रेती निर्गती सुधारीत धोरण दिनांक 3/09/2019 रोजी नुसार रेतीघाट प्रस्तावित असलेल्या ग्रामपंचायतीना अनुषंगीक विकास कामे करण्याकरीता निधी पुरवठा करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. ग्रामपंचायतीने रेती उत्खननास परवानगी दिल्यास मा. जिल्हाधिकारी यांच्या मार्फत लिलावात प्राप्त होणाऱ्या रक्कमेतून स्वामित्वधन वजा करून शिल्लक रक्कमेचा 25% पर्यंत निधी ग्रामपंचायतीना देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. लिलावाचा रक्कमेचा प्रमाणात ही रक्कम 10% ते 25% पर्यंत देय असेल. ग्रामपंचायतीना देण्यात येणारा निधी त्याच्या अधीनस्त येण्याऱ्या शाळा/अंगणवाडी यांचा दुरुस्ती, रस्त्याचा दुरुस्ती तसेच इतर मुलभुत गरजा भागवण्याकरीता खर्च करणे आवश्यक आहे. प्रस्तावीत धोरणानुसार रेतीघाट लिलावात गेल्यास संबंधित ग्रामपंचायतीस निधीदेय असेल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत(EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक द्वारे धूळ निर्माण होते.	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	25,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	नदीकाठा रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	80,000/-
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण (Rs. 400 per tree)	नदीकाठा वरील	1,38,800/-
		रस्त्यावर	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय	40,000/-

रेती घाटाचे नाव :- कळमगांव तुकूम, मौजा कळमगांव तुकूम, येथील स. नं. 142, 145, 146, 246, 247/1 व 247/2 आराजी 1.05 हे. आर. तालूका - सिंदेवाही , जिल्हा -चंद्रपूर

		(सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,38,250/-
एकुण			Rs. 4,72,050/-

रेती घाटाचे नाव :- काग, मौजा काग, आराजी 1.20 हे. आर. तालूका - चिमूर, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संश्लिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील मौजा काग, येथील स. नं. 83, 84, 85, 103/3 आराजी 1.20 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळू उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: 55 पी / 07

प्रस्तावित मौजा काग हा रेती घाट उमा नदीवर प्रस्तावित असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावित आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावित आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरुन सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळू निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 मध्ये 2120 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावित असुन पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असुन राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ. क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरुप	काग रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	1.20 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	2120 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	काग
2.	तालुका	चिमूर
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- काग, मौजा काग, आराजी 1.20 हे. आर. तालूका - चिमूर, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

5.	अक्षांश व रेखांश	Pillar	Latitude	Longitude
		B.P 1	20°28'12.64"N	79°24'34.78"E
		B.P 2	20°28'17.60"N	79°24'25.87"E
		B.P 3	20°28'18.71"N	79°24'26.57"E
		B.P 4	20°28'13.76"N	79°24'35.49"E
6.	टोपोशीट क्रमांक	55P/07		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	उमा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे काग,,पासून चे अंतर 0.30 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे चिमूर रेल्वे स्टेशन असुन 7.50 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ चंद्रपूर, ला, 54.0 कि.मी दक्षिनेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs.1272000/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.25 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मनुष्य बळाची आवश्यकता	12 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.25 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.40
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	0.85
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.25

रेती घाटाचे नाव :- काग, मौजा काग, आराजी 1.20 हे. आर. तालूका - चिमूर, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.50 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण

रेती घाटाचे नाव :- काग, मौजा काग, आराजी 1.20 हे. आर. तालूका - चिमूर, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	40,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	1,00,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	1,18,000/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,16,100/-
Total			Rs. 4,64,900/-

रेती घाटाचे नाव :- करंजी मौजा करंजी येथील स.नं. 145, 146, 147, 148, 149 आराजी 2.10 हे. आर.
तालुका - वरोरा, जिल्हा - चंद्रपूर

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील मौजा करंजी येथील स.नं. 145, 146, 147, 148, 149 आराजी 2.10 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12 आणि अक्षांश 20°10' 0.10"N 20°9'57.91"N आणि रेखांश 78° 57'57.27"E 78°57'56.56"E असे आहे.

वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा करंजी हा रेती घाट वर्धा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही. सदर रेती घाटातुन वर्ष 2021-22 मध्ये 3710 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यवस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	करंजी रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	2.10 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	3710 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	करंजी
2.	तालुका	चंद्रपूर
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- करंजी मौजा करंजी येथील स.नं. 145, 146, 147, 148, 149 आराजी 2.10 हे. आर.
तालूका - वरोरा, जिल्हा - चंद्रपूर

5.	अक्षांश व रेखांश	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश
		1	20°10'0.10"N	78°57'57.27"E
		2	20°10'1.43"N	78°57'48.78"E
		3	20° 9'59.24"N	78°57'48.07"E
		4	20° 9'57.91"N	78°57'56.56"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55L/16/NE		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	वर्धा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे करंजी पासून चे अंतर 2.00 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे माजरी रेल्वे स्टेशन असुन 8.29 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ मोरवा , चंद्रपूर 32.90 कि.मी आग्नेयला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 4444900/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.20 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	08 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

स्थान (नकाशे दर्शवित सामान्य स्थान, विशिष्ट स्थान आणि प्रकल्प सीमा आणि प्रकल्प लेआउट)

रेती घाटाचे नाव :- करंजी मौजा करंजी येथील स.नं. 145, 146, 147, 148, 149 आराजी 2.10 हे. आर.
तालूका - वरोरा, जिल्हा - चंद्रपूर

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.20 KLD. असुन मौजा करंजी येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.40
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	0.80
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.20

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षीत अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेशा

रेती घाटाचे नाव :- करंजी मौजा करंजी येथील स.नं. 145, 146, 147, 148, 149 आराजी 2.10 हे. आर.
तालूका - वरोरा, जिल्हा - चंद्रपूर

			नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

सामाजिक दायित्व- (CSR)

रेती उत्खनन केल्याने परिसरातील वातावरणात बदल होण्याची शक्यता असल्याने त्यावर विविध उपाययोजना करण्यात येतात. वाळू/रेती निर्गती सुधारीत धोरण दिनांक 3/09/2019 रोजी नुसार रेतीघाट प्रस्तावित असलेल्या ग्रामपंचायतीना अनुषंगीक विकास कामे करण्याकरीता निधी पुरवठा करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. ग्रामपंचायतीने रेती उत्खननास परवानगी दिल्यास मा. जिल्हाधिकारी यांच्या मार्फत लिलावात प्राप्त होणाऱ्या रक्कमेतून स्वामित्वधन वजा करून शिल्लक रक्कमेचा 25% पर्यंत निधी ग्रामपंचायतीना देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. लिलावाचा रक्कमेचा प्रमाणात ही रक्कम 10% ते 25% पर्यंत देय असेल. ग्रामपंचायतीना देण्यात येणारा निधी त्याच्या अधीनस्त येण्याऱ्या शाळा/अंगणवाडी यांचा दुरूस्ती, रस्त्याचा दुरूस्ती तसेच इतर मुलभूत गरजा भागवण्याकरीता खर्च करणे आवश्यक आहे. प्रस्तावीत धोरणानुसार रेतीघाट लिलावात गेल्यास संबंधित ग्रामपंचायतीस निधीदेय असेल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत(EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	ड्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक द्वारे धूळ निर्माण होते.	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	40,000/-

रेती घाटाचे नाव :- करंजी मौजा करंजी येथील स.नं. 145, 146, 147, 148, 149 आराजी 2.10 हे. आर.
तालूका - वरोरा, जिल्हा - चंद्रपूर

		तिरपाल	5000/-
2.	नदीकाठा रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	1,20,000/-
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण (Rs. 400 per tree)	नदीकाठा वरील	2,77,200/-
		रस्त्यावर	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,37,250/-
एकुण			Rs. 6,64,450/-

रेती घाटाचे नाव :- कारवाई-1, मौजा कारवाई-1, आराजी 2.40 हे. आर. तालूका - कोरपना, जिल्हा -चंद्रपूर

संशिसु माहिती

चंद्रपूर जिल्ह्यातील कारवाई-1. येथील स. नं. 2, 3 आराजी 2.40 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12

वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा कारवाई-1. हा रेती घाट पैनगंगा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2022-23 मध्ये 4240 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरुप	कारवाई-1 रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	2.40 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	4240 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	कारवाई-1
2.	तालुका	कोरपना
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- कारवाई-1, मौजा कारवाई-1, आराजी 2.40 हे. आर. तालूका - कोरपना, जिल्हा -चंद्रपूर

5.	अक्षांश व रेखांश	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश
		1	19°48'19.99"N	78°59'2.29"E
		2	19°48'20.47"N	78°58'55.44"E
		3	19°48'23.04"N	78°58'55.92"E
		4	19°48'22.55"N	78°59'2.77"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/16		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	पैनगंगा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे कारवाई-1 पासून चे अंतर 1.0 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे चंद्रपूर रेल्वे स्टेशन असून 19.10 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ नागपुर ला, 138.0 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 2544000/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.50 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मनुष्य बळाची आवश्यकता	12 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.85 KLD. असून मौजा आर्वी येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.50
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.00
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.50

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल

रेती घाटाचे नाव :- कारवाई-1, मौजा कारवाई-1, आराजी 2.40 हे. आर. तालूका - कोरपना, जिल्हा -चंद्रपूर

		निष्कर्षण	प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कड्ड्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रुंदीच्या 1/4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

रेती घाटाचे नाव :- कारवाई-1, मौजा कारवाई-1, आराजी 2.40 हे. आर. तालूका - कोरपना, जिल्हा -चंद्रपूर

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	30,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	1,00,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	2,37,600/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	78,300/-
Total			Rs. 5,45,900/-

रेती घाटाचे नाव :- खरकाडा, मौजा खरकाडा, आराजी 4.50 हे. आर. तालूका - ब्रम्हपूरी,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संश्लिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील मौजा खरकाडा, येथील स. नं. 116 TO 170 आराजी 3.0 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 09

प्रस्तावीत मौजा खरकाडा हा रेती घाट वैनगंगा नदी नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लागतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 मध्ये 10601 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असुन पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ. क्र.	तपशील	माहिती						
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	खरकाडा,, रेती घाट						
B.	प्रकल्पाचा आकार							
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	3.0 हे.आर						
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	10601 ब्रास/वार्षिक						
C	स्थळाचे तपशील							
1.	गाव	खरकाडा,						
2.	तालुका	ब्रम्हपूरी						
3.	जिल्हा	चंद्रपूर						
4.	राज्य	महाराष्ट्र						
5.	अक्षांश व रेखांश	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Pillar</th> <th>Latitude</th> <th>Longitude</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>B.P 1</td> <td>20°31'52.92"N</td> <td>79°56'59.78"E</td> </tr> </tbody> </table>	Pillar	Latitude	Longitude	B.P 1	20°31'52.92"N	79°56'59.78"E
Pillar	Latitude	Longitude						
B.P 1	20°31'52.92"N	79°56'59.78"E						

रेती घाटाचे नाव :- खरकाडा, मौजा खरकाडा, आराजी 4.50 हे. आर. तालूका - ब्रम्हपूरी,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

		B.P 2	20°31'43.51"N	79°57'2.52"E
		B.P 3	20°31'44.34"N	79°57'5.82"E
		B.P 4	20°31'53.75"N	79°57'3.12"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/09		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	उमा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे खरकाडा,,पासून चे अंतर 0.50 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल रेल्वे स्टेशन असुन 8.44 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ चंद्रपूर, ला, 112.0 कि.मी दक्षिनेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 6360600/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.80 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	18 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.80 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	1.00
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	0.80
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.80

रेती घाटाचे नाव :- खरकाडा, मौजा खरकाडा, आराजी 4.50 हे. आर. तालूका - ब्रम्हपूरी,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 1.0 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण

रेती घाटाचे नाव :- खरकाडा, मौजा खरकाडा, आराजी 4.50 हे. आर. तालूका - ब्रम्हपूरी,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	25,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	80,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	2,99,700/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,3,2300/-
Total			Rs. 6,27,000/-

रेती घाटाचे नाव :- कोळशी बु., मौजा कोळशी बु., आराजी 1.60 हे. आर. तालूका - कोरपना, जिल्हा -चंद्रपूर

संश्लसु ढलहलती

चंद्रपूर जल्लह्यातील कोळशी बु. येथील स. नं. 11, 12 आराजी 1.60 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक ढान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल ढंत्रालय, ढुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक ढान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण सढितीकडे पर्यावरण विषयक ढान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12

वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात ढहत्वाचे असुन ईढारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त ढागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे ढुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात ढोठया प्रढाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत ढौजा कोळशी बु. हा रेती घाट पैनगंगा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रढाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे ढनुष्या द्वारे फावडे आणि घढेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे ढरण सुध्दा ढनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गत: शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2022-23 ढध्ये 2827 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असुन पर्यावरण विषयक ढान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, ढुविज्ञान व खनिकर्ढ संचालनालय विढाग यांचा कडुन ढान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विढागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत ढोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्वावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय सढितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	ढलहलती
A.	प्रकल्पाचे स्वरुप	कोळशी बु. रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	1.60 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षढता	2827 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	कोळशी बु.
2.	तालुका	कोरपना
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	ढहाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- कोळशी बु., मौजा कोळशी बु., आराजी 1.60 हे. आर. तालूका - कोरपना, जिल्हा -चंद्रपूर

5.	अक्षांश व रेखांश	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश
		1	19°48'19.99"N	78°59'2.29"E
		2	19°48'20.47"N	78°58'55.44"E
		3	19°48'23.04"N	78°58'55.92"E
		4	19°48'22.55"N	78°59'2.77"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/16		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	पैनगंगा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे कोळशी खुर्द पासून चे अंतर 0.30 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे चंद्रपूर रेल्वे स्टेशन असून 25.7 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ नागपुर ला, 50.50 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 1696200/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.85 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	12 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.85 KLD. असून मौजा आर्वी येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.85
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.00
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.85

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
---------	-------------------	------------	--------	---------------------------------

रेती घाटाचे नाव :- कोळशी बु., मौजा कोळशी बु., आराजी 1.60 हे. आर. तालूका - कोरपना, जिल्हा -चंद्रपूर

1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कड्ड्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

रेती घाटाचे नाव :- कोळशी बु., मौजा कोळशी बु., आराजी 1.60 हे. आर. तालूका - कोरपना, जिल्हा -चंद्रपूर

		परिणाम होईल.	
--	--	--------------	--

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	30,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	90,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	1,58,400/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	88,300/-
Total			Rs. 4,56,700/-

रेती घाटाचे नाव :- कोळशी खुर्द., मौजा कोळशी खुर्द., आराजी 1.05 हे. आर. तालूका - कोरपना, जिल्हा -चंद्रपूर

संशिसु माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील कोळशी खुर्द येथील स. नं. 6, 7, 8 आराजी 3.15 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12

वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा कोळशी खुर्द हा रेती घाट पैनगंगा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2022-23 मध्ये 5565 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरुप	कोळशी खुर्द रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	3.15 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	5565 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	कोळशी खुर्द
2.	तालुका	कोरपना
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- कोळशी खुर्द., मौजा कोळशी खुर्द., आराजी 1.05 हे. आर. तालूका - कोरपना, जिल्हा -चंद्रपूर

5.	अक्षांश व रेखांश	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश
		1	19°48'19.96"N	79° 0'30.41"E
		2	19°48'16.16"N	79° 0'41.75"E
		3	19°48'18.70"N	79° 0'43.39"E
		4	19°48'22.51"N	79° 0'32.07"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	पैनगंगा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे कोळशी खुर्द पासून चे अंतर 0.30 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे चंद्रपूर रेल्वे स्टेशन असून 25.7 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ नागपुर ला, 50.50 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 3339000/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.85 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	12 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.85 KLD. असून मौजा आर्वी येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.85
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.00
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.85

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
---------	-------------------	------------	--------	---------------------------------

रेती घाटाचे नाव :- कोळशी खुर्द., मौजा कोळशी खुर्द., आराजी 1.05 हे. आर. तालूका - कोरपना, जिल्हा -चंद्रपूर

1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कड्ड्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपनी आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

रेती घाटाचे नाव :- कोळशी खुर्द., मौजा कोळशी खुर्द., आराजी 1.05 हे. आर. तालूका - कोरपना, जिल्हा -चंद्रपूर

		परिणाम होईल.	
--	--	--------------	--

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	40,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	96,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	2,22,900/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,37,250/-
Total			Rs. 5,56,150/-

रेती घाटाचे नाव :- कोलारी, मौजा कोलारी, आराजी 4.80 हे. आर. तालूका - ब्रम्हपूरी, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संश्लिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील मौजा कोलारी, येथील स. नं. 75,78,79,80 आराजी 4.80 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 15

प्रस्तावित मौजा कोलारी हा रेती घाट वैनगंगा नदी नदीवर प्रस्तावित असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावित आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावित आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरुन सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 मध्ये 16961 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावित असुन पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ. क्र.	तपशील	माहिती						
A.	प्रकल्पाचे स्वरुप	कोलारी, रेती घाट						
B.	प्रकल्पाचा आकार							
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	4.80 हे. आर						
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	16961 ब्रास/वार्षिक						
C	स्थळाचे तपशील							
1.	गाव	कोलारी						
2.	तालुका	ब्रम्हपूरी						
3.	जिल्हा	चंद्रपूर						
4.	राज्य	महाराष्ट्र						
5.	अक्षांश व रेखांश	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Pillar</th> <th>Latitude</th> <th>Longitude</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>B.P 1</td> <td>20°43'40.00"N</td> <td>79°46'21.27"E</td> </tr> </tbody> </table>	Pillar	Latitude	Longitude	B.P 1	20°43'40.00"N	79°46'21.27"E
Pillar	Latitude	Longitude						
B.P 1	20°43'40.00"N	79°46'21.27"E						

रेती घाटाचे नाव :- कोलारी, मौजा कोलारी, आराजी 4.80 हे. आर. तालूका - ब्रम्हपूरी, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

		B.P 2	20°43'30.90"N	79°46'34.74"E
		B.P 3	20°43'33.23"N	79°46'37.27"E
		B.P 4	20°43'42.28"N	79°46'23.73"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/14		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	वैनगंगा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे कोलारी,पासून चे अंतर 3.0 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल रेल्वे स्टेशन असुन 9.44 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ चंद्रपूर, ला, 110 कि.मी दक्षिनेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्रार्इज	Rs. 10176600/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	4.50 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	28 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 4.50 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	1.90
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.60
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		4.50

रेती घाटाचे नाव :- कोलारी, मौजा कोलारी, आराजी 4.80 हे. आर. तालूका - ब्रम्हपूरी, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 1.0 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण

रेती घाटाचे नाव :- कोलारी, मौजा कोलारी, आराजी 4.80 हे. आर. तालूका - ब्रम्हपूरी, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	35,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	1,00,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	4,86,900/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,65,000/-
Total			Rs. 8,35,500/-

रेती घाटाचे नाव :- कोसंबी, मौजा कोसंबी, आराजी 4.50 हे. आर. तालुका - मुल,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्ह्यातील मौजा कोसंबी, येथील स. नं. 442 to 245, 410 आराजी 4.50 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12

प्रस्तावित मौजा कोसंबी हा रेती घाट उमा नदीवर प्रस्तावित असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातून वाळुची उत्खनन प्रस्तावित आहे. सदर रेती घाटातून रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरूनच करावयाचे प्रस्तावित आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातून वर्ष 2023-24 मध्ये 15901 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावित असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडून मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ. क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	कोसंबी रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	4.50 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	15901 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	कोसंबी
2.	तालुका	मुल
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- कोसंबी, मौजा कोसंबी, आराजी 4.50 हे. आर. तालूका - मुल,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

5.	अक्षांश व रेखांश	Pillar	Latitude	Longitude
		B.P 1	20° 6'2.97"N	79°40'16.19"E
		B.P 2	20° 5'52.99"N	79°40'27.52"E
		B.P 3	20° 5'55.15"N	79°40'30.10"E
		B.P 4	20° 6'5.13"N	79°40'18.78"E
6.	टोपोशीट क्रमांक	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	उमा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे कोसंबी,पासून चे अंतर 2.0 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल रेल्वे स्टेशन असुन 14.0 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ चंद्रपूर, ला, 54.0 कि.मी दक्षिनेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 9540600/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	3.10 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मनुष्य बळाची आवश्यकता	18 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 3.10 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.50
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.60
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		3.10

रेती घाटाचे नाव :- कोसंबी, मौजा कोसंबी, आराजी 4.50 हे. आर. तालूका - मुल,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.50 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण

रेती घाटाचे नाव :- कोसंबी, मौजा कोसंबी, आराजी 4.50 हे. आर. तालूका - मुल,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	25,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	176,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	2,07,900/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,,27,100/
Total			Rs. 5,81,000/-

रेती घाटाचे नाव :- लाडबोरी, मौजा लाडबोरी, आराजी 1.12 हे. आर. तालुका - सिंदेवाही

जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील मौजा लाडबोरी, येथील स. नं. 113,114,115,112,111 आराजी 1.12 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: 55 पी / 11

प्रस्तावित मौजा लाडबोरी हा रेती घाट उमा नदीवर प्रस्तावित असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातून वाळुची उत्खनन प्रस्तावित आहे. सदर रेती घाटातून रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरूनच करावयाचे प्रस्तावित आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळग द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातून वर्ष 2023-24 मध्ये 1988 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावित असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडून मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	लाडबोरी रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	1.12 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	1988 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	लाडबोरी
2.	तालुका	सिंदेवाही
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- लाडबोरी, मौजा लाडबोरी, आराजी 1.12 हे. आर. तालूका - सिंदेवाही

जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

5.	अक्षांश व रेखांश	Pillar	Latitude	Longitude
		1	20°18'25.04"N	79°36'56.42"E
		2	20°18'39.10"N	79°37'0.73"E
		3	20°18'39.37"N	79°36'59.92"E
		4	20°18'25.32"N	79°36'55.61"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/11		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	उमा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे लाडबोरी,,पासून चे अंतर 2.0 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे सिंदेवाही रेल्वे स्टेशन असुन 6.0 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ चंद्रपूर, ला, 55.0 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 1192800/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	3.10 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	08 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 3.10 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.50
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.60
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		3.10

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ.	पर्यावरणी	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
----	-----------	------------	--------	---------------------------------

रेती घाटाचे नाव :- लाडबोरी, मौजा लाडबोरी, आराजी 1.12 हे. आर. तालूका - सिंदेवाही

जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

क्र.	य मापदंड			
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.50 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरिता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षीत अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.

रेती घाटाचे नाव :- लाडबोरी, मौजा लाडबोरी, आराजी 1.12 हे. आर. तालूका - सिंदेवाही
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			होईल.	
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	25,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	1,00,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	1,11,000/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,16,100/-
Total			Rs. 5,38,150/-

रेती घाटाचे नाव :- लालचिचबोडी, मौजा लालचिचबोडी, आराजी 3.0 हे. आर. तालुका - सिंदेवाही
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संश्लिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील मौजा लालचिचबोडी, येथील स. नं. 74,75, 76, 77, 80 आराजी 3.0 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: 55 पी / 11

प्रस्तावित मौजा लालचिचबोडी हा रेती घाट उमा नदी नदीवर प्रस्तावित असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावित आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावित आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळग द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 मध्ये 5300 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावित असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	लालचिचबोडी रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	3.0 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	5300 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	लालचिचबोडी
2.	तालुका	सिंदेवाही
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- लालचिचबोडी, मौजा लालचिचबोडी, आराजी 3.0 हे. आर. तालूका - सिंदेवाही
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

5.	अक्षांश व रेखांश	Pillar	Latitude	Longitude
		BP1	20°16'40.83"N	79°35'42.91"E
		BP2	20°16'44.82"N	79°35'33.69"E
		BP3	20°16'50.02"N	79°35'29.40"E
		BP4	20°16'58.12"N	79°35'27.84"E
		BP5	20°16'57.90"N	79°35'26.48"E
		BP6	20°16'49.55"N	79°35'28.16"E
		BP7	20°16'43.78"N	79°35'32.87"E
BP8	20°16'39.64"N	79°35'42.34"E		
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/11		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	उमा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे लालचिचबोडी,,पासून चे अंतर 2.0 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे सिंदेवाही रेल्वे स्टेशन असुन 6.0 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ चंद्रपूर, ला, 55.0 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 3180000/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	3.10 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	22 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 3.10 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.50
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.60
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		3.10

रेती घाटाचे नाव :- लालचिचबोडी, मौजा लालचिचबोडी, आराजी 3.0 हे. आर. तालूका - सिंदेवाही
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.50 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण

रेती घाटाचे नाव :- लालचिचबोडी, मौजा लालचिचबोडी, आराजी 3.0 हे. आर. तालूका - सिंदेवाही
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	35,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	1,00,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	2,99,700/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्यक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,27,050/-
Total			Rs. 6,51,750/-

रेती घाटाचे नाव :- लोंढोली मौजा लोंढोली, आराजी 4.50 हे. आर. तालुका - सावली, जिल्हा
- चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संश्लिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील मौजा लोंढोली, येथील स. नं. 640 to 642, 645, 646, 627, 637, 634, 628, 625, 463 आराजी 4.50 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 16

प्रस्तावित मौजा लोंढोली हा रेती घाट वैनगंगा नदी नदीवर प्रस्तावित असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावित आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावित आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 मध्ये 23852 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावित असुन पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	लोंढोली रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	4.50 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	23852 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	लोंढोली
2.	तालुका	सावली
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- लोंढोली मौजा लोंढोली, आराजी 4.50 हे. आर. तालूका - सावली, जिल्हा
- चंद्रपूर, महाराष्ट्र

5.	अक्षांश व रेखांश	Pillar	Latitude	Longitude
		B.P 1	19°58'28.87"N	79°53'32.49"E
		B.P 2	19°58'35.15"N	79°53'18.51"E
		B.P 3	19°58'32.28"N	79°53'16.89"E
		B.P 4	19°58'26.01"N	79°53'30.87"E
6.	टोपोशीट क्रमांक	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	वैनगंगा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे लोंढोली, पासून चे अंतर 0.60 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल रेल्वे स्टेशन असुन 39.20 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ चंद्रपूर, ला, 67.0 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 2544000/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.50 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मनुष्य बळाची आवश्यकता	20 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.50 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.20
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.30
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.50

रेती घाटाचे नाव :- लोंढोली मौजा लोंढोली, आराजी 4.50 हे. आर. तालूका - सावली, जिल्हा
- चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 1.50 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण

रेती घाटाचे नाव :- लोंढोली मौजा लोंढोली, आराजी 4.50 हे. आर. तालूका - सावली, जिल्हा
- चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	35,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	100,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	4,85,100/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,22,300/-
Total			Rs. 7,96,800/-

@@@@@

रेती घाटाचे नाव :- मोहाडी, मौजा मोहाडी, येथील स.नं. 162, 165, 167 ते 174, 176 व 177 आराजी 1.12 हे. आर. तालूका - सिंदेवाही , जिल्हा -चंद्रपूर

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील .मोहाडी येथील स.नं. 162, 165, 167 ते 174, 176 व 177 आराजी 1.12 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12 व अक्षांश 20° 16'38.33"N 1920°16'36.87"N आणि रेखांश 79° 35'47.71"E 79°35'46.95"E असे आहे.

वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा मोहाडी हा रेती घाट उमा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही. सदर रेती घाटातुन वर्ष 2021-22 मध्ये 3180 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यवस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती			
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	मोहाडी रेती घाट			
B.	प्रकल्पाचा आकार				
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	1.12 हे.आर			
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	3180 ब्रास/वार्षिक			
C	स्थळाचे तपशील				
1.	गाव	मोहाडी			
2.	तालुका	सिंदेवाही			
3.	जिल्हा	चंद्रपूर			
4.	राज्य	महाराष्ट्र			
5.	अक्षांश व रेखांश	<table border="1"> <tr> <td>सिमा बिंदु</td> <td>अक्षांश</td> <td>रेखांश</td> </tr> </table>	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश
सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश			

रेती घाटाचे नाव :- मोहाडी, मौजा मोहाडी, येथील स.नं. 162, 165, 167 ते 174, 176 व 177 आराजी 1.12 हे. आर. तालूका - सिंदेवाही , जिल्हा -चंद्रपूर

		1	20°18'38.24"N	79°35'47.71"E
		2	20°18'42.91"N	79°35'33.67"E
		3	20°18'50.40"N	79°35'29.17"E
		4	20°18'57.14"N	79°35'27.87"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	उमा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे मोहाडी पासून चे अंतर 1.71 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे सिंदेवाही रेल्वे स्टेशन असून 5.7 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ नागपुर ला, 50.50 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 49,42,500/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.85 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	10 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.85 KLD. असून मौजा मोहाडी येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.85
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.00
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.85

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी

रेती घाटाचे नाव :- मोहाडी, मौजा मोहाडी, येथील स.नं. 162, 165, 167 ते 174, 176 व 177 आराजी 1.12 हे. आर. तालूका - सिंदेवाही , जिल्हा -चंद्रपूर

1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपनी आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षीत अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेशा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

रेती घाटाचे नाव :- मोहाडी, मौजा मोहाडी, येथील स.नं. 162, 165, 167 ते 174, 176 व 177 आराजी 1.12 हे. आर. तालूका - सिंदेवाही , जिल्हा -चंद्रपूर

परिणाम होईल.

सामाजिक दायित्व- (CSR)

रेती उत्खनन केल्याने परिसरातील वातावरणात बदल होण्याची शक्यता असल्याने त्यावर विविध उपाययोजना करण्यात येतात. वाळु/रेती निर्गती सुधारीत धोरण दिनांक 3/09/2019 रोजी नुसार रेतीघाट प्रस्तावित असलेल्या ग्रामपंचायतीना अनुषंगीक विकास कामे करण्याकरीता निधी पुरवठा करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. ग्रामपंचायतीने रेती उत्खननास परवानगी दिल्यास मा. जिल्हाधिकारी यांच्या मार्फत लिलावात प्राप्त होणाऱ्या रक्कमेतून स्वामित्वधन वजा करून शिल्लक रक्कमेचा 25% पर्यंत निधी ग्रामपंचायतीना देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. लिलावाचा रक्कमेचा प्रमाणात ही रक्कम 10% ते 25% पर्यंत देय असेल. ग्रामपंचायतीना देण्यात येणारा निधी त्याच्या अधीनस्त येण्याऱ्या शाळा/अंगणवाडी यांचा दुरुस्ती, रस्त्याचा दुरुस्ती तसेच इतर मुलभुत गरजा भागवण्याकरीता खर्च करणे आवश्यक आहे. प्रस्तावीत धोरणानुसार रेतीघाट लिलावात गेल्यास संबंधित ग्रामपंचायतीस निधीदेय असेल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत(EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक द्वारे धूळ निर्माण होते.	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	35,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	नदीकाठा रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	1,50,000/-
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण (Rs. 400 per tree)	नदीकाठा वरील	1,48,000/-
		रस्त्यावर	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,37,250/-
एकुण			Rs. 5,60,250/-

रेती घाटाचे नाव :- मुल- आकापूर, मौजा मुल- आकापूर, आराजी 1.80 हे. आर. तालूका - मुल, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संश्लिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील मौजा मुल- आकापूर, येथील स. नं. 242, 241,240,239/1,239/2 Akapur-117,114,112,111 आराजी 1.80 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12

प्रस्तावीत मौजा मुल- आकापूर हा रेती घाट उमा नदी नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 मध्ये 3816 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती						
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	मुल- आकापूर रेती घाट						
B.	प्रकल्पाचा आकार							
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	1.80 हे. आर						
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	3816 ब्रास/वार्षिक						
C	स्थळाचे तपशील							
1.	गाव	मुल- आकापूर						
2.	तालुका	मुल						
3.	जिल्हा	चंद्रपूर						
4.	राज्य	महाराष्ट्र						
5.	अक्षांश व रेखांश	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Pillar</th> <th>Latitude</th> <th>Longitude</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Pillar	Latitude	Longitude			
Pillar	Latitude	Longitude						

रेती घाटाचे नाव :- मुल- आकापूर, मौजा मुल- आकापूर, आराजी 1.80 हे. आर. तालूका - मुल, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

		B.P 1	20° 3'56.23"N	79°42'13.35"E
		B.P 2	20° 3'42.80"N	79°42'28.33"E
		B.P 3	20° 3'43.52"N	79°57'5.82"E
		B.P 4	20° 3'56.95"N	79°42'14.04"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	उमा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे मुल- आकापूर,,पासून चे अंतर 0.50 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल रेल्वे स्टेशन असुन 2.0 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ चंद्रपूर, ला, 52.0 कि.मी दक्षिनेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 1908000/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.80 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	12 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.80 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	1.00
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	0.80
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.80

रेती घाटाचे नाव :- मुल- आकापूर, मौजा मुल- आकापूर, आराजी 1.80 हे. आर. तालूका - मुल, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 1.0 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण

रेती घाटाचे नाव :- मुल- आकापूर, मौजा मुल- आकापूर, आराजी 1.80 हे. आर. तालूका - मुल, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	25,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	1,00,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	1,78,200/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	81,500/-
Total			Rs. 4,74,700/-

रेती घाटाचे नाव :- नकोडा, मौजा नकोडा, येथील स. नं. 52,53, 54 आराजी 2.75 हे. आर.
तालूका - चंद्रपूर, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संशिसु माहिती

चंद्रपूर जिल्ह्यातील मौजा नकोडा, येथील स. नं. 52, 53, 54 आराजी 2.75 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12

प्रस्तावीत मौजा नकोडा, हा रेती घाट उमा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 मध्ये 4859 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती						
A.	प्रकल्पाचे स्वरुप	नकोडा रेती घाट						
B.	प्रकल्पाचा आकार							
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	2.75 हे.आर						
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	4859 ब्रास/वार्षिक						
C	स्थळाचे तपशील							
1.	गाव	नकोडा						
2.	तालुका	मुल						
3.	जिल्हा	चंद्रपूर						
4.	राज्य	महाराष्ट्र						
5.	अक्षांश व रेखांश	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Pillar</th> <th>Latitude</th> <th>Longitude</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>B.P 1</td> <td>19°55'26.20"N</td> <td>79° 5'25.07"E</td> </tr> </tbody> </table>	Pillar	Latitude	Longitude	B.P 1	19°55'26.20"N	79° 5'25.07"E
Pillar	Latitude	Longitude						
B.P 1	19°55'26.20"N	79° 5'25.07"E						

रेती घाटाचे नाव :- नकोडा, मौजा नकोडा, येथील स. नं. 52,53, 54 आराजी 2.75 हे. आर.
तालूका - चंद्रपूर, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

		B.P 2	19°55'8.77"N	79° 5'29.32"E
		B.P 3	19°55'8.18"N	79° 5'27.70"E
		B.P 4	19°55'25.62"N	79° 5'23.47"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	उमा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे नकोडा पासून चे अंतर 0.50 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल रेल्वे स्टेशन असुन 8.44 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ चंद्रपूर, ला, 47.0 कि.मी दक्षिनेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 2915400/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.80 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य वळाची आवश्यकता	12 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.80 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.60
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.20
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.80

रेती घाटाचे नाव :- नकोडा, मौजा नकोडा, येथील स. नं. 52,53, 54 आराजी 2.75 हे. आर.
तालूका - चंद्रपूर, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 1.0 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण

रेती घाटाचे नाव :- नकोडा, मौजा नकोडा, येथील स. नं. 52,53, 54 आराजी 2.75 हे. आर.
तालूका - चंद्रपूर, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	30,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	40,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	2,90,400/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	81500/-
Total			Rs. 3,66,700/-

रेती घाटाचे नाव :- नलेश्वर मोकासा, मौजा नलेश्वर मोकासा, आराजी 1.12 हे. आर. तालुका - मुल, जिल्हा

- चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संश्लिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील मौजा नलेश्वर मोकासा, येथील स. नं. 231, 227 to 229 आराजी 1.12 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12

प्रस्तावीत मौजा नलेश्वर मोकासा हा रेती घाट उमा नदी नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 मध्ये 1988 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ. क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	नलेश्वर मोकासा रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	1.12 हे. आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	1988 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	नलेश्वर मोकासा
2.	तालुका	मुल
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- नलेश्वर मोकासा, मौजा नलेश्वर मोकासा, आराजी 1.12 हे. आर. तालूका - मुल, जिल्हा

- चंद्रपूर, महाराष्ट्र

5.	अक्षांश व रेखांश	Pillar	Latitude	Longitude
		B.P 1	19°58'11.84"N	79°37'22.26"E
		B.P 2	19°57'57.69"N	79°37'26.01"E
		B.P 3	19°57'57.47"N	79°37'25.19"E
		B.P 4	19°58'11.60"N	79°37'21.47"E
6.	टोपोशीट क्रमांक	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	उमा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे भेजगांव,, पासून चे अंतर 1.0 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल रेल्वे स्टेशन असुन 5.5 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ चंद्रपूर, ला, 42.20 कि.मी दक्षिनेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 1192800/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.50 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	20 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.50 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.20
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.30

रेती घाटाचे नाव :- नलेश्वर मोकासा, मौजा नलेश्वर मोकासा, आराजी 1.12 हे. आर. तालूका - मुल, जिल्हा

- चंद्रपूर, महाराष्ट्र

3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.50

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 1.0 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय.	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षीत अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.

रेती घाटाचे नाव :- नलेश्वर मोकासा, मौजा नलेश्वर मोकासा, आराजी 1.12 हे. आर. तालूका - मुल, जिल्हा

- चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	
5.	इकोलॉजी	वाळु उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	35,750/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	80,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	1,23,600/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	10,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,37,250/-
Total			Rs. 4,36,600/-

@@@@@

रेती घाटाचे नाव :- पारोधी., मौजा पारोधी., आराजी 1.05 हे. आर. तालुका - भद्रावती,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संश्लिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील मौजा पारोधी येथील स. नं. 128 to 131, 154 to 156 आराजी हे. 1.05 आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: 55 पी / 16

प्रस्तावित मौजा पारोधी., हा रेती घाट वर्धा नदी नदीवर प्रस्तावित असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावित आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावित आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरुन सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 मध्ये 1855 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावित असुन पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ. क्र.	तपशील	माहिती						
A.	प्रकल्पाचे स्वरुप	पारोधी.रेती घाट						
B.	प्रकल्पाचा आकार							
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	1.05 हे.आर						
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	1855 ब्रास/वार्षिक						
C	स्थळाचे तपशील							
1.	गाव	पारोधी.						
2.	तालुका	भद्रावती						
3.	जिल्हा	चंद्रपूर						
4.	राज्य	महाराष्ट्र						
5.	अक्षांश व	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Pillar</th> <th>Latitude</th> <th>Longitude</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Pillar	Latitude	Longitude			
Pillar	Latitude	Longitude						

रेती घाटाचे नाव :- पारोधी., मौजा पारोधी., आराजी 1.05 हे. आर. तालूका - भद्रावती,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

	रेखांश	B.P 1	20°17'58.57"N	79°12'50.71"E
		B.P 2	20°17'45.30"N	79°12'54.14"E
		B.P 3	20°17'45.55"N	79°12'54.96"E
		B.P 4	20°17'58.82"N	79°12'51.53"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55L/169		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	वर्धा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे पारोधी..पासून चे अंतर 1.0 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल रेल्वे स्टेशन असुन 7.0 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ चंद्रपूर, ला, 47.0 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्रार्इज	Rs. 1113000/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	3.0 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	18 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 3.0 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.90
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.20
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		3.0

रेती घाटाचे नाव :- पारोधी., मौजा पारोधी., आराजी 1.05 हे. आर. तालूका - भद्रावती,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.50 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण

रेती घाटाचे नाव :- पारोधी., मौजा पारोधी., आराजी 1.05 हे. आर. तालूका - भद्रावती,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	25,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	80,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	1,03,800/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,16,100/-
Total			Rs. 4,14,900/-

रेती घाटाचे नाव:- पिंपळगांव मौजा पिंपळगांव आराजी 4.50 हे. आर. तालुका - ब्रम्हपूरी, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संश्लषुत ढलहलती

चंद्रपूर जल्लहयातील ढौजा पिंपळगांव येथील स. नं. 257,258,259,260,261, 262,263आराजी 4.50 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उतखननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक ढान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल ढंत्रालय, ढुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक ढान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण सढितीकडे पर्यावरण विषयक ढान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 15

प्रस्तावीत ढौजा पिंपळगांव हा रेती घाट वैनगंगा नदी नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रढाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उतखनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उतखनन हे ढनुष्या द्दारे फावडे आणि घढेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे ढरण सुध्दा ढनुष्य बळा द्दारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 ढध्ये 15901 ब्रास रेतीचे उतखनन प्रस्तावीत असुन पर्यावरण विषयक ढान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उतखननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, ढुविज्ञान व खनिकर्ढ संचालनालय विढाग यांचा कडुन ढान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विढागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत ढोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय सढितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ. क्र.	तपशील	ढलहलती						
A.	प्रकल्पाचे स्वरुप	पिंपळगांव रेती घाट						
B.	प्रकल्पाचा आकार							
1.	उतखनन क्षेत्रफळ	4.50 हे.आर						
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षढता	15901 ब्रास/वार्षिक						
C	स्थळाचे तपशील							
1.	गाव	पिंपळगांव						
2.	तालुका	ब्रम्हपूरी						
3.	जिल्हा	चंद्रपूर						
4.	राज्य	ढहाराष्ट्र						
5.	अक्षांश व	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Pillar</th> <th>Latitude</th> <th>Longitude</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Pillar	Latitude	Longitude			
Pillar	Latitude	Longitude						

रेती घाटाचे नाव:- पिंपळगांव मौजा पिंपळगांव आराजी 4.50 हे. आर. तालूका - ब्रम्हपूरी, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

	रेखांश	B.P 1	20°38'35.38"N	79°54'48.10"E
		B.P 2	20°38'48.88"N	79°54'42.11"E
		B.P 3	20°38'50.35"N	79°54'45.19"E
		B.P 4	20°38'36.85"N	79°54'51.18"E
6.	टोपोशीट क्रमांक .	55P/15		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	वैनगंगा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे पिंपळगांव पासून चे अंतर 3.0 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल रेल्वे स्टेशन असुन 8.44 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ चंद्रपूर, ला, 114 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्रार्इज	Rs. 9540600/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	4.50 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	28 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 4.50 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	1.90
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.60
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		4.50

रेती घाटाचे नाव:- पिंपळगांव मौजा पिंपळगांव आराजी 4.50 हे. आर. तालूका - ब्रम्हपूरी, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 1.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण

रेती घाटाचे नाव:- पिंपळगांव मौजा पिंपळगांव आराजी 4.50 हे. आर. तालूका - ब्रम्हपूरी, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	35,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	1,00,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	4,86,900/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,65,000/-
Total			Rs. 8,35,500/-

रेती घाटाचे नाव :- पिपरी दे., मौजा पिपरी दे., आराजी 4.50 हे. आर. तालुका - भद्रावती,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संश्लिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील मौजा पिपरी दे., येथील स. नं. 45 to 50, 52 to 57 आराजी 4.50 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: 55 पी / 16

प्रस्तावित मौजा पिपरी दे., हा रेती घाट वर्धा नदी नदीवर प्रस्तावित असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावित आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावित आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 मध्ये 15901 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावित असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ. क्र.	तपशील	माहिती						
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	पिपरी दे. रेती घाट						
B.	प्रकल्पाचा आकार							
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	4.50 हे. आर						
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	15901 ब्रास/वार्षिक						
C	स्थळाचे तपशील							
1.	गाव	पिपरी दे.						
2.	तालुका	भद्रावती						
3.	जिल्हा	चंद्रपूर						
4.	राज्य	महाराष्ट्र						
5.	अक्षांश व	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Pillar</th> <th>Latitude</th> <th>Longitude</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Pillar	Latitude	Longitude			
Pillar	Latitude	Longitude						

रेती घाटाचे नाव :- पिपरी दे., मौजा पिपरी दे., आराजी 4.50 हे. आर. तालूका - भद्रावती,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

	रेखांश	B.P 1	20° 1'39.26"N	79° 4'53.59"E
		B.P 2	20° 1'23.59"N	79° 5'5.89"E
		B.P 3	20° 1'21.84"N	79° 5'4.10"E
		B.P 4	20° 1'37.47"N	79° 4'51.75"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/14		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	वर्धा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे पिपरी दे.पासून चे अंतर 0.50 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल रेल्वे स्टेशन असुन 8.44 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ चंद्रपूर, ला, 47.0 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्रार्इज	Rs. 9540600/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	3.10 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	18 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 3.10 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	090
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.20
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		3.10

रेती घाटाचे नाव :- पिपरी दे., मौजा पिपरी दे., आराजी 4.50 हे. आर. तालूका - भद्रावती,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 1.0 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण

रेती घाटाचे नाव :- पिपरी दे., मौजा पिपरी दे., आराजी 4.50 हे. आर. तालूका - भद्रावती,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	45,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	1,00,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	4,45,500/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,33,100/-
Total			Rs. 8,13,600/-

रेती घाटाचे नाव :-पिपरी, मौजा पिपरी, येथील स. नं. 45,46,47,48/2,49,50,52 to 57 आराजी 4.50 हे. आर. तालूका - चंद्रपूर, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संशिसु माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील मौजा पिपरी, येथील स. नं. 45,46,47,48/2,49,50,52 to 57 आराजी 4.50 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: 55 पी /16

प्रस्तावीत मौजा पिपरी, हा रेती घाट उमा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरुण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 मध्ये 15901 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असुन पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती						
A.	प्रकल्पाचे स्वरुप	पिपरी रेती घाट						
B.	प्रकल्पाचा आकार							
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	4.50 हे.आर						
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	15901 ब्रास/वार्षिक						
C	स्थळाचे तपशील							
1.	गाव	पिपरी						
2.	तालुका	चंद्रपूर						
3.	जिल्हा	चंद्रपूर						
4.	राज्य	महाराष्ट्र						
5.	अक्षांश व रेखांश	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Pillar</th> <th>Latitude</th> <th>Longitude</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Pillar	Latitude	Longitude			
Pillar	Latitude	Longitude						

रेती घाटाचे नाव :-पिपरी, मौजा पिपरी, येथील स. नं. 45,46,47,48/2,49,50,52 to 57
आराजी 4.50 हे. आर. तालूका - चंद्रपूर, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

		B.P 1	20° 1'39.26"N	79° 4'53.59"E
		B.P 2	20° 1'23.59"N	79° 5'5.89"E
		B.P 3	20° 1'21.84"N	79° 5'4.10"E
		B.P 4	20° 1'37.47"N	79° 4'51.75"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	उमा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे पिपरी पासून चे अंतर 1.20 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे रेल्वे स्टेशन असुन 8.44 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ चंद्रपूर, ला, 47.0 कि.मी दक्षिनेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 9540600/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	3.60 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	18 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 3.60 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	1.40
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.20

रेती घाटाचे नाव :-पिपरी, मौजा पिपरी, येथील स. नं. 45,46,47,48/2,49,50,52 to 57
आराजी 4.50 हे. आर. तालूका - चंद्रपूर, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		3.60

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी खाव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 1.0 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूचे वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कड्ड्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे	नदीच्या रुंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.

रेती घाटाचे नाव :-पिपरी, मौजा पिपरी, येथील स. नं. 45,46,47,48/2,49,50,52 to 57
आराजी 4.50 हे. आर. तालूका - चंद्रपूर, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पृष्ठभाग विघडणे			
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.
			नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.
			प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	45,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	1,00,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	4,45,500/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,33,100/-
Total			Rs. 8,13,600/-

रेती घाटाचे नाव :- राजोली, मौजा राजोली, आराजी 2.10 हे. आर. तालुका - मुल,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संश्लिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील मौजा राजोली, येथील स. नं. 935, 922/1, 907/1, आराजी 2.10 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12

प्रस्तावित मौजा राजोली हा रेती घाट उमा नदी नदीवर प्रस्तावित असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावित आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावित आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 मध्ये 3710 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावित असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ. क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	राजोली रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	2.10 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	3710 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	राजोली
2.	तालुका	मुल
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- राजोली, मौजा राजोली, आराजी 2.10 हे. आर. तालूका - मुल,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

5.	अक्षांश व रेखांश	Pillar	Latitude	Longitude
		B.P 1	20°11'5.68"N	79°39'39.69"E
		B.P 2	20°10'45.57"N	79°39'50.98"E
		B.P 3	20°10'44.86"N	79°39'50.22"E
		B.P 4	20°11'4.97"N	79°39'38.92"E
6.	टोपोशीट क्रमांक	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	उमा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे राजोली,,पासून चे अंतर 2.0 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल रेल्वे स्टेशन असुन 14.0 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ चंद्रपूर, ला, 54.0 कि.मी दक्षिनेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 2226000/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	3.10 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मनुष्य बळाची आवश्यकता	18 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 3.10 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.50
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.60
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		3.10

रेती घाटाचे नाव :- राजोली, मौजा राजोली, आराजी 2.10 हे. आर. तालूका - मुल,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.50 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण

रेती घाटाचे नाव :- राजोली, मौजा राजोली, आराजी 2.10 हे. आर. तालूका - मुल,
जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	25,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	176,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	2,07,900/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,,27,100/
Total			Rs. 5,81,000/-

रेती घाटाचे नाव :- राळेगांव रीठ, मौजा राळेगांव रीठ, येथील स. नं. 6/1, 7, 10, 13, 14, 15, 17 ते 25 आराजी 4.50 हे. आर. तालूका – भद्रावती, जिल्हा- चंद्रपूर

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील मौजा राळेगांव रीठ येथील स. नं. 6/1, 7, 10, 13, 14, 15, 17 ते 25 आराजी 4.50 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळू उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: 55P/16 आणि अक्षांश 20°7'34.76"N 20°7'29.26"N आणि रेखांश 78°58'23.46"E 78°58'39.98"E असे आहे.

वाळू हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळूची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा राळेगांव रीठ हा रेती घाट वर्धा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातून वाळूची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातून रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरूनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळू निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही. सदर रेती घाटातून वर्ष 2021-22 मध्ये 6360 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडून मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यवस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	राळेगांव रीठ रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	4.50 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	6360 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	राळेगांव रीठ
2.	तालुका	भद्रावती
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- राळेगांव रीठ, मौजा राळेगांव रीठ, येथील स. नं. 6/1, 7, 10, 13, 14, 15, 17 ते 25 आराजी 4.50 हे. आर. तालूका – भद्रावती, जिल्हा- चंद्रपूर

5.	अक्षांश व रेखांश	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश
		1	20°7'34.76"N	78°58'23.46"E
		2	20°7'33.41"N	78°58'22.48"E
		3	20° 7'27.63"N	78°58'40.21"E
		4	20°7'29.26"N	78°58'39.98"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/16		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	वर्धा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे राळेगांव रीठ पासून चे अंतर 1.0 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे माजरी रेल्वे असून 7.0 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ नागपुर ला, 111.50 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 98,85,000/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	3.10 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मनुष्य बळाची आवश्यकता	18 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 3.10 KLD. असून मौजा राळेगांव रीठ येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.90
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.20
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		3.10

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही.

रेती घाटाचे नाव :- राळेगांव रीठ, मौजा राळेगांव रीठ, येथील स. नं. 6/1, 7, 10, 13, 14, 15, 17 ते 25
आराजी 4.50 हे. आर. तालूका – भद्रावती, जिल्हा- चंद्रपूर

			पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षीत अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

सामाजिक दायित्व- (CSR)

रेती घाटाचे नाव :- राळेगांव रीठ, मौजा राळेगांव रीठ, येथील स. नं. 6/1, 7, 10, 13, 14, 15, 17 ते 25 आराजी 4.50 हे. आर. तालूका – भद्रावती, जिल्हा- चंद्रपूर

रेती उत्खनन केल्याने परिसरातील वातावरणात बदल होण्याची शक्यता असल्याने त्यावर विविध उपाययोजना करण्यात येतात. वाळु/रेती निर्गती सुधारीत धोरण दिनांक 3/09/2019 रोजी नुसार रेतीघाट प्रस्तावित असलेल्या ग्रामपंचायतीना अनुषंगीक विकास कामे करण्याकरीता निधी पुरवठा करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. ग्रामपंचायतीने रेती उत्खननास परवानगी दिल्यास मा. जिल्हाधिकारी यांच्या मार्फत लिलावात प्राप्त होणाऱ्या रक्कमेतून स्वामित्वधन वजा करून शिल्लक रक्कमेचा 25% पर्यंत निधी ग्रामपंचायतीना देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. लिलावाचा रक्कमेचा प्रमाणात ही रक्कम 10% ते 25% पर्यंत देय असेल. ग्रामपंचायतीना देण्यात येणारा निधी त्याच्या अधीनस्त येण्याऱ्या शाळा/अंगणवाडी यांचा दुरुस्ती, रस्त्याचा दुरुस्ती तसेच इतर मुलभुत गरजा भागवण्याकरीता खर्च करणे आवश्यक आहे. प्रस्तावीत धोरणानुसार रेतीघाट लिलावात गेल्यास संबंधित ग्रामपंचायतीस निधीदेय असेल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत(EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक द्वारे धूळ निर्माण होते.	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	35,000/-
		तिरपाल	5,000/-
2.	नदीकाठा रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	1,27,000/-
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण (Rs. 400 per tree)	नदीकाठा वरील	5,94,000/-
		रस्त्यावर	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,37,250/-
एकुण			Rs. 9,83,250/-

रेती घाटाचे नाव :- रणमोचन, मौजा रणमोचन, आराजी 4.50 हे. आर. तालुका - ब्रम्हपूरी, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संश्लिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील मौजा रणमोचन, येथील स. नं. 123, 124, 125, 127, 129, 131, 132, 134, 135, 138 आराजी 4.50 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 14

प्रस्तावीत मौजा रणमोचन हा रेती घाट वैनगंगा नदी नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 मध्ये 15901 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असुन पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती			
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	रणमोचन,, रेती घाट			
B.	प्रकल्पाचा आकार				
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	4.50 हे.आर			
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	15901 ब्रास/वार्षिक			
C	स्थळाचे तपशील				
1.	गाव	रणमोचन,			
2.	तालुका	ब्रम्हपूरी			
3.	जिल्हा	चंद्रपूर			
4.	राज्य	महाराष्ट्र			
5.	अक्षांश व रेखांश	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Pillar</th> <th>Latitude</th> <th>Longitude</th> </tr> </thead> </table>	Pillar	Latitude	Longitude
Pillar	Latitude	Longitude			

रेती घाटाचे नाव :- रणमोचन, मौजा रणमोचन, आराजी 4.50 हे. आर. तालूका - ब्रम्हपूरी, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

		B.P 1	20°33'29.27"N	79°55'27.18"E
		B.P 2	20°33'42.80"N	79°55'33.10"E
		B.P 3	20°33'41.55"N	79°55'36.28"E
		B.P 4	20°33'28.02"N	79°55'30.34"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/14		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	उमा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे रणमोचन,,पासून चे अंतर 0.50 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल रेल्वे स्टेशन असुन 8.44 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ चंद्रपूर, ला, 47.0 कि.मी दक्षिनेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 9540600/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.80 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	12 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.80 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	1.00
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	0.80
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.80

रेती घाटाचे नाव :- रणमोचन, मौजा रणमोचन, आराजी 4.50 हे. आर. तालूका - ब्रह्मपूरी, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 1.0 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण

रेती घाटाचे नाव :- रणमोचन, मौजा रणमोचन, आराजी 4.50 हे. आर. तालूका - ब्रम्हपूरी, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	45,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	1,00,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	4,86,900/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,65,000/-
Total			Rs. 8,45,500/-

रेती घाटाचे नाव :- साखरी मौजा साखरी, आराजी 4.90 हे. आर. तालुका - सावली, जिल्हा
- चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संश्लिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील मौजा साखरी, येथील स. नं. 178/3,177,179,180,181 आराजी 4.90 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 16

प्रस्तावित मौजा साखरी हा रेती घाट वैनगंगा नदी नदीवर प्रस्तावित असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावित आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावित आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरुन सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 मध्ये 17314 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावित असुन पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असुन राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ. क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरुप	साखरी रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	4.90 हे. आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	17314 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	साखरी
2.	तालुका	सावली
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- साखरी मौजा साखरी, आराजी 4.90 हे. आर. तालूका - सावली, जिल्हा
- चंद्रपूर, महाराष्ट्र

5.	अक्षांश व रेखांश	Pillar	Latitude	Longitude
		B.P 1	19°58'56.74"N	79°40'31.49"E
		B.P 2	19°59'9.74"N	79°40'31.88"E
		B.P 3	19°59'9.78"N	79°40'29.82"E
		B.P 4	19°58'56.78"N	79°40'29.42"E
6.	टोपोशीट क्रमांक	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	वैनगंगा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे साखरी, पासून चे अंतर 0.60 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल रेल्वे स्टेशन असुन 39.20 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ चंद्रपूर, ला, 67.0 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 2544000/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.50 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मनुष्य बळाची आवश्यकता	20 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.50 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.20
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.30
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.50

रेती घाटाचे नाव :- साखरी मौजा साखरी, आराजी 4.90 हे. आर. तालूका - सावली, जिल्हा
- चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 1.50 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण

रेती घाटाचे नाव :- साखरी मौजा साखरी, आराजी 4.90 हे. आर. तालूका - सावली, जिल्हा
- चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	35,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	1,00,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	2,37,600/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	81,500/-
Total			Rs. 5,44,100/-

@@@@@

रेती घाटाचे नाव :- सामदा बुज. -मौजा सामदा बुज., आराजी 2.40 हे. आर. तालुका - सावली, जिल्हा
- चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संश्लिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील मौजा सामदा बुज., येथील स. नं. 628, 629, 630, 649, 648 आराजी 2.40 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळू उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 16

प्रस्तावीत मौजा सामदा बुज हा रेती घाट वैनगंगा नदी नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लागतचे नदी पात्रातुन वाळूची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळू निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 मध्ये 8481 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ. क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	सामदा बुज रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	2.40 हे. आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	8481 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	सामदा बुज
2.	तालुका	सावली
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- सामदा बुज. -मौजा सामदा बुज., आराजी 2.40 हे. आर. तालूका - सावली, जिल्हा
- चंद्रपूर, महाराष्ट्र

5.	अक्षांश व रेखांश	Pillar	Latitude	Longitude
		B.P 1	20° 6'42.73"N	79°58'11.74"E
		B.P 2	20° 6'54.10"N	79°58'5.06"E
		B.P 3	20° 6'55.08"N	79°58'6.83"E
		B.P 4	20° 6'43.72"N	79°58'13.53"E
6.	टोपोशीट क्रमांक	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	वैनगंगा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे सामदा बुज., पासून चे अंतर 1.50 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल रेल्वे स्टेशन असुन 39.20 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ चंद्रपूर, ला, 67.50 कि.मी दक्षिनेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 2544000/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.50 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मनुष्य बळाची आवश्यकता	20 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.50 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.20
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.30
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.50

रेती घाटाचे नाव :- सामदा बुज. -मौजा सामदा बुज., आराजी 2.40 हे. आर. तालूका - सावली, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 1.0 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण

रेती घाटाचे नाव :- सामदा बुज. -मौजा सामदा बुज., आराजी 2.40 हे. आर. तालुका - सावली, जिल्हा
- चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	35,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	100,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	2,37,600/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,22,300/-
Total			Rs. 5,84,900/-

@@@@@

रेती घाटाचे नाव :- सरडपार, मौजा सरडपार, येथील स. नं. 411/1 आराजी 3.80 हे. आर. तालुका - सिंदेवाही, जिल्हा -चंद्रपूर

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील . सरडपार येथील स.नं. 411/1 आराजी 3.80 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12 व अक्षांश 20° 16'38.33"N 1920°16'36.87"N आणि रेखांश 79° 35'47.71"E 79°35'46.95"E असे आहे.

वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा सरडपार हा रेती घाट उमा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही. सदर रेती घाटातुन वर्ष 2021-22 मध्ये 13428 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यवस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती						
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	सरडपार रेती घाट						
B.	प्रकल्पाचा आकार							
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	3.80 हे.आर						
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	13428 ब्रास/वार्षिक						
C	स्थळाचे तपशील							
1.	गाव	सरडपार						
2.	तालुका	सिंदेवाही						
3.	जिल्हा	चंद्रपूर						
4.	राज्य	महाराष्ट्र						
5.	अक्षांश व रेखांश	<table border="1"> <thead> <tr> <th>सिमा बिंदु</th> <th>अक्षांश</th> <th>रेखांश</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>20°16'48.93"N</td> <td>79°35'47.02"E</td> </tr> </tbody> </table>	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश	1	20°16'48.93"N	79°35'47.02"E
सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश						
1	20°16'48.93"N	79°35'47.02"E						

रेती घाटाचे नाव :- सरडपार, मौजा सरडपार, येथील स. नं. 411/1 आराजी 3.80 हे. आर. तालूका - सिंदेवाही, जिल्हा -चंद्रपूर

		2	20°16'44.71"N	79°35'33.67"E
		3	20°16'50.10"N	79°35'29.15"E
		4	20°16'57.14"N	79°35'27.87"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	उमा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे सरडपार पासून चे अंतर 1.71 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे सिंदेवाही रेल्वे स्टेशन असून 5.7 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ नागपुर ला, 50.50 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 2,08,70,200/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.85 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	10 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.85 KLD. असून मौजा सरडपार येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.85
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.00
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.85

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर

रेती घाटाचे नाव :- सरडपार, मौजा सरडपार, येथील स. नं. 411/1 आराजी 3.80 हे. आर. तालूका - सिंदेवाही, जिल्हा -चंद्रपूर

			प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपनी आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षीत अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचनानुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

रेती घाटाचे नाव :- सरडपार, मौजा सरडपार, येथील स. नं. 411/1 आराजी 3.80 हे. आर. तालूका - सिंदेवाही, जिल्हा -चंद्रपूर

सामाजिक दायित्व- (CSR)

रेती उत्खनन केल्याने परिसरातील वातावरणात बदल होण्याची शक्यता असल्याने त्यावर विविध उपाययोजना करण्यात येतात. वाळु/रेती निर्गती सुधारीत धोरण दिनांक 3/09/2019 रोजी नुसार रेतीघाट प्रस्तावित असलेल्या ग्रामपंचायतीना अनुषंगीक विकास कामे करण्याकरीता निधी पुरवठा करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. ग्रामपंचायतीने रेती उत्खननास परवानगी दिल्यास मा. जिल्हाधिकारी यांच्या मार्फत लिलावात प्राप्त होणाऱ्या रक्कमेतून स्वामित्वधन वजा करून शिल्लक रक्कमेचा 25% पर्यंत निधी ग्रामपंचायतीना देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. लिलावाचा रक्कमेचा प्रमाणात ही रक्कम 10% ते 25% पर्यंत देय असेल. ग्रामपंचायतीना देण्यात येणारा निधी त्याच्या अधीनस्त येण्याऱ्या शाळा/अंगणवाडी यांचा दुरूस्ती, रस्त्याचा दुरूस्ती तसेच इतर मुलभुत गरजा भागवण्याकरीता खर्च करणे आवश्यक आहे. प्रस्तावीत धोरणानुसार रेतीघाट लिलावात गेल्यास संबंधित ग्रामपंचायतीस निधीदेय असेल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत(EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक द्वारे धूळ निर्माण होते.	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	30,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	नदीकाठा रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	85,000/-
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण (Rs. 400 per tree)	नदीकाठा वरील	5,01,600/-
		रस्त्यावर	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,37,250/-
एकुण			Rs. 8,43,850/-

रेती घाटाचे नाव :- सौंद्री, मौजा सौंद्री, येथील स. नं. 197, 198, 200 आराजी 2.0 हे. आर.
तालुका - ब्रम्हपूरी, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संश्लिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील मौजा सौंद्री, येथील स. नं. 197,198,200 आराजी 2.0 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळु घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 14

प्रस्तावित मौजा सौंद्री, हा रेती घाट वैनगंगा नदी नदीवर प्रस्तावित असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावित आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावित आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 मध्ये 3534 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावित असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ. क्र.	तपशील	माहिती						
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	सौंद्री, रेती घाट						
B.	प्रकल्पाचा आकार							
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	2.0 हे. आर						
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	3534 ब्रास/वार्षिक						
C	स्थळाचे तपशील							
1.	गाव	सौंद्री,						
2.	तालुका	ब्रम्हपूरी						
3.	जिल्हा	चंद्रपूर						
4.	राज्य	महाराष्ट्र						
5.	अक्षांश व	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Pillar</th> <th>Latitude</th> <th>Longitude</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Pillar	Latitude	Longitude			
Pillar	Latitude	Longitude						

रेती घाटाचे नाव :- सौंद्री, मौजा सौंद्री, येथील स. नं. 197, 198, 200 आराजी 2.0 हे. आर.
तालूका - ब्रम्हपूरी, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

	रेखांश	B.P 1	20°38'25.52"N	79°54'56.41"E
		B.P 2	20°38'22.26"N	79°55'2.39"E
		B.P 3	20°38'25.00"N	79°55'4.25"E
		B.P 4	20°38'28.25"N	79°54'58.27"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/14		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	उमा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे सौंद्री,पासून चे अंतर 0.50 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे मुल रेल्वे स्टेशन असुन 8.44 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ चंद्रपूर, ला, 47.0 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्रार्इज	Rs. 2120400/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.70 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	12 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.70 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.60
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.10
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.70

रेती घाटाचे नाव :- सौंद्री, मौजा सौंद्री, येथील स. नं. 197, 198, 200 आराजी 2.0 हे. आर.
तालूका - ब्रम्हपूरी, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण

रेती घाटाचे नाव :- सौंद्री, मौजा सौंद्री, येथील स. नं. 197, 198, 200 आराजी 2.0 हे. आर.
तालूका - ब्रम्हपूरी, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	25,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	1,00,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	1,99,800/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,22,300/-
Total			Rs. 5,47,100/-

रेती घाटाचे नाव :- तामशी रिठ, मौजा तामशी रिठ, आराजी 1.75 हे. आर. तालूका - कोरपना, जिल्हा - चंद्रपूर

संशिसु माहिती

चंद्रपूर जिल्ह्यातील तामशी रिठ. येथील स. नं. 15, 16, आराजी 1.75 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळू उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12

वाळू हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळूची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा तामशी रिठ. हा रेती घाट पैनगंगा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळूची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळू निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2022-23 मध्ये 6184 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरुप	तामशी रिठ रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	1.75 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	4240 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	तामशी रिठ
2.	तालुका	कोरपना
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- तामशी रिठ, मौजा तामशी रिठ, आराजी 1.75 हे. आर. तालूका - कोरपना, जिल्हा -चंद्रपूर

5.	अक्षांश व रेखांश	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश
		1	19°48'19.99"N	78°59'2.29"E
		2	19°48'20.47"N	78°58'55.44"E
		3	19°48'23.04"N	78°58'55.92"E
		4	19°48'22.55"N	78°59'2.77"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/16		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	पैनगंगा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे तामशी रिठ पासून चे अंतर 1.50 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे चंद्रपूर रेल्वे स्टेशन असून 17.10 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ नागपुर ला, 138.50 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 3710400/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.50 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मनुष्य बळाची आवश्यकता	13 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.85 KLD. असून मौजा आर्वी येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.50
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.00
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.50

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप किंवा वाळूचे	प्रभाव खोलीत वाढ केल्याने	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल

रेती घाटाचे नाव :- तामशी रिठ, मौजा तामशी रिठ, आराजी 1.75 हे. आर. तालूका - कोरपना, जिल्हा - चंद्रपूर

		निष्कर्षण	प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कड्ड्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रुंदीच्या 1/4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

रेती घाटाचे नाव :- तामशी रिठ, मौजा तामशी रिठ, आराजी 1.75 हे. आर. तालूका - कोरपना, जिल्हा -चंद्रपूर

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	45,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	80,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	1,73,100/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,17,250/-
Total			Rs. 5,05,350/-

रेती घाटाचे नाव :- थेरगांव रै., मौजा थेरगांव रै., येथील स. नं.36, 37 आराजी 1.25 हे. आर.
तालुका - पोंभुर्णा , जिल्हा -चंद्रपूर

संशिसु माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील थेरगांव रै. येथील स. नं. 36,37 आराजी 1.25 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळु घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 07

वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा थेरगांव रै. हा रेती घाट वर्धा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 मध्ये 2208 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरुप	थेरगांव रै. रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	1.25 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	2208 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	थेरगांव रै.
2.	तालुका	पोंभुर्णा
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- थेरगांव रै., मौजा थेरगांव रै., येथील स. नं.36, 37 आराजी 1.25 हे. आर.
तालूका - पोंभुर्णा , जिल्हा -चंद्रपूर

5.	अक्षांश व रेखांश	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश
		1	19°52'48.50"N	79°39'5.84"E
		2	19°52'40.78"N	79°39'3.15"E
		3	19°52'41.54"N	79°39'1.59"E
		4	19°52'49.25"N	79°39'4.31"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/07		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	अंधारी नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे थेरगांव रै. पासून चे अंतर 0.80 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे माकुडी रेल्वे स्टेशन असुन 16.0 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ चंद्रपूर ला, 47.0 कि.मी दक्षिनेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs.1324800/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.60 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	17 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.60 KLD. असुन मौजा आर्वी येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.40
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.20
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.60

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल

रेती घाटाचे नाव :- थेरगांव रै., मौजा थेरगांव रै., येथील स. नं.36, 37 आराजी 1.25 हे. आर.
तालुका - पोंभुर्णा , जिल्हा -चंद्रपूर

		निष्कर्षण	प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कड्ड्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रुंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

रेती घाटाचे नाव :- थेरगांव रै., मौजा थेरगांव रै., येथील स. नं.36, 37 आराजी 1.25 हे. आर.
तालूका - पोंभुर्णा , जिल्हा -चंद्रपूर

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	35,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	1,00,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	2,37,000/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	93250/-
Total			Rs. 5,65,500/-

रेती घाटाचे नाव :- तुलाना-2, मौजा तुलाना-, आराजी 1.44 हे. आर. तालूका - वरोरा, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संश्लसु ढलहलती

चंद्रपूर जल्लहयातील ढौजा तुलाना-2, येथील स. नं. 393, 394, 363 आराजी 1.44 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक ढान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल ढंत्रालय, ढुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक ढान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण सढितीकडे पर्यावरण विषयक ढान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळु घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12 प्रस्तावीत ढौजा तुलाना-2, हा रेती घाट वर्धा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रढाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे ढनुष्या द्वारे फावडे आणि घढेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे ढरण सुध्दा ढनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गत: शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 ढध्ये 2544 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असुन पर्यावरण विषयक ढान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, ढुविज्ञान व खनिकर्ढ संचालनालय विढाग यांचा कडुन ढान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विढागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत ढोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय सढितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	ढलहलती
A.	प्रकल्पाचे स्वरुप	तुलाना -2रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	1.44 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षढता	2544 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	तुलाना
2.	तालुका	वरोरा
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	ढहाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- तुलाना-2, मौजा तुलाना-, आराजी 1.44 हे. आर. तालूका - वरोरा, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

5.	अक्षांश रेखांश	व	Pillar	Latitude	Longitude
			1	20°11'49.40"N	78°57'29.29"E
			2	20°11'55.24"N	78°57'34.77"E
			3	20°11'56.55"N	78°57'33.26"E
			4	20°11'50.72"N	78°57'27.77"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/12			
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ				
1.	नदी/जलाशय	वर्धा नदी आहे.			
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे तुलाना पासून चे अंतर 1.25 कि.मी. आहे			
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे वरोरा रेल्वे स्टेशन असून 7.65 कि.मी. अंतरावर आहे			
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ चंद्रपूर, ला, 35.0 कि.मी दक्षिणेला आहे.			
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.			
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.			
D	खर्चाचा तपशील				
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 1526400/-			
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी				
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.30 KLD			
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A			
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	09 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)			

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.30 KLD. असून मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.30
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.00
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.30

रेती घाटाचे नाव :- तुलाना-2, मौजा तुलाना-, आराजी 1.44 हे. आर. तालूका - वरोरा, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.50 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण

रेती घाटाचे नाव :- तुलाना-2, मौजा तुलाना-, आराजी 1.44 हे. आर. तालूका - वरोरा, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	35,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	80,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	1,42,900/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	93250/-
Total			Rs. 4,40,450/-

रेती घाटाचे नाव :- उसेगांव, मौजा उसेगांव, आराजी 2.75 हे. आर. तालुका - चिमूर, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

संश्लिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्ह्यातील मौजा उसेगांव, येथील स. नं. 83, 84, 85, 103/3 आराजी 1.20 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळू उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: 55 पी / 07

प्रस्तावित मौजा उसेगांव हा रेती घाट उमा नदीवर प्रस्तावित असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावित आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरूनच करावयाचे प्रस्तावित आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळू निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 मध्ये 9717 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावित असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ. क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरूप	उसेगांव रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	2.75 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	9717 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	उसेगांव
2.	तालुका	चिमूर
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- उसेगांव, मौजा उसेगांव, आराजी 2.75 हे. आर. तालूका - चिमूर, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

5.	अक्षांश व रेखांश	Pillar	Latitude	Longitude
		B.P 1	20°28'12.64"N	79°24'34.78"E
		B.P 2	20°28'17.60"N	79°24'25.87"E
		B.P 3	20°28'18.71"N	79°24'26.57"E
		B.P 4	20°28'13.76"N	79°24'35.49"E
6.	टोपोशीट क्रमांक	55P/07		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	उमा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे उसेगांव,, पासून चे अंतर 0.30 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे चिमूर रेल्वे स्टेशन असुन 7.50 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमानतळ	जवळचे विमानतळ चंद्रपूर, ला, 84.0 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs.5830200/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	3.10 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मनुष्य बळाची आवश्यकता	22 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 3.10 KLD. असुन मौजा येरगांव, येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.80
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.30
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		3.10

रेती घाटाचे नाव :- उसेगांव, मौजा उसेगांव, आराजी 2.75 हे. आर. तालूका - चिमूर, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्त्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 1.0 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतुक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतुक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण

रेती घाटाचे नाव :- उसेगांव, मौजा उसेगांव, आराजी 2.75 हे. आर. तालूका - चिमूर, जिल्हा - चंद्रपूर, महाराष्ट्र

			वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	25,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	1,00,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	2,72,100/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	93,250/-
Total			Rs. 5,80,250/

रेती घाटाचे नाव :- वेळवा चक, मौजा वेळवा चक, येथील स. नं. 56,57,58,61,63,67 आराजी 2.88 हे. आर. तालूका - पोंभुर्णा , जिल्हा -चंद्रपूर

संशिसु माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील वेळवा चक येथील स. नं. 56,57,58,61,63,67 आराजी 2.88 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार केलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 07

वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा वेळवा चक हा रेती घाट वर्धा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरूनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2023-24 मध्ये 10177 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना संचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरुप	वेळवा चक रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	2.88 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	10177 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	वेळवा चक
2.	तालुका	पोंभुर्णा
3.	जिल्हा	चंद्रपूर
4.	राज्य	महाराष्ट्र

रेती घाटाचे नाव :- वेळवा चक, मौजा वेळवा चक, येथील स. नं. 56,57,58,61,63,67
आराजी 2.88 हे. आर. तालूका - पोंभुर्णा , जिल्हा -चंद्रपूर

5.	अक्षांश व रेखांश	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश
		1	19°51'1.48"N	79°40'20.44"E
		2	19°51'11.80"N	79°40'8.06"E
		3	19°51'10.44"N	79°40'6.60"E
		4	19°51'0.12"N	79°40'18.97"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/07		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	अंधारी नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे वेळवा चक पासून चे अंतर 0.80 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे माकुडी रेल्वे स्टेशन असुन 16.0 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ चंद्रपूर ला, 47.0 कि.मी दक्षिनेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs.6106200/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.60 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	17 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.60 KLD. असुन मौजा आर्वी येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.40
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.20
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.60

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी
1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल

रेती घाटाचे नाव :- वेळवा चक, मौजा वेळवा चक, येथील स. नं. 56,57,58,61,63,67
आराजी 2.88 हे. आर. तालूका - पोंभुर्णा , जिल्हा -चंद्रपूर

		निष्कर्षण	प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कड्ड्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रुंदीच्या 1/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

रेती घाटाचे नाव :- वेळवा चक, मौजा वेळवा चक, येथील स. नं. 56,57,58,61,63,67
आराजी 2.88 हे. आर. तालूका - पोंभुर्णा , जिल्हा -चंद्रपूर

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ. क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	35,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	रस्ता देखभाल दुरुस्ती	1,00,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	2,85,000/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	93250/-
Total			Rs. 6,03,000/-

रेती घाटाचे नाव :- विरव्हा, मौजा विरव्हा, येथील स.नं. 244 ते 248, व 252 आराजी 1.57 हे. आर.
तालूका - सिंदेवाही , जिल्हा -चंद्रपूर

संक्षिप्त माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील . विरव्हा येथील स. नं. 244 ते 248, व 252 आराजी 1.57 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळु उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12 व अक्षांश 20° 16'38.33"N 1920°16'36.87"N आणि रेखांश 79° 35'47.71"E 79°35'46.95"E असे आहे.

वाळु हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळुची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठ्या प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा विरव्हा हा रेती घाट उमा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळुची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळु निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलींग, ब्लास्टींग चा वापर केला जाणार नाही. सदर रेती घाटातुन वर्ष 2021-22 मध्ये 5565 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसूचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यवस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती			
A.	प्रकल्पाचे स्वरुप	विरव्हा रेती घाट			
B.	प्रकल्पाचा आकार				
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	1.57 हे.आर			
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	5565 ब्रास/वार्षिक			
C	स्थळाचे तपशील				
1.	गाव	विरव्हा			
2.	तालुका	सिंदेवाही			
3.	जिल्हा	चंद्रपूर			
4.	राज्य	महाराष्ट्र			
5.	अक्षांश व रेखांश	<table border="1"> <tr> <td>सिमा बिंदु</td> <td>अक्षांश</td> <td>रेखांश</td> </tr> </table>	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश
सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश			

रेती घाटाचे नाव :- विरढा, मौजा विरढा, येथील स.नं. 244 ते 248, व 252 आराजी 1.57 हे. आर.
तालूका - सिंदेवाही , जिल्हा -चंद्रपूर

		1	20°16'56.93"N	79°35'26.16"E
		2	20°16'49.66"N	79°35'27.64"E
		3	20°16'43.67"N	79°35'32.63"E
		4	20°16'36.87"N	79°35'46.95"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	उमा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे विरढा पासून चे अंतर 1.0 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे सिंदेवाही रेल्वे स्टेशन असून 8.7 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ नागपुर ला, 114 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 86,49,300/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	2.90 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	10 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 2.90 KLD. असून मौजा विरढा येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	0.90
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.00
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	1.00
Total		2.90

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी

रेती घाटाचे नाव :- विरव्हा, मौजा विरव्हा, येथील स.नं. 244 ते 248, व 252 आराजी 1.57 हे. आर.
तालूका - सिंदेवाही , जिल्हा -चंद्रपूर

1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी स्राव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.5 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कच्च्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपनी आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग बिघडणे	नदीच्या रूंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षीत अंतर सोडले जाईल (" शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना" नुसार) खाणकाम परवानगी पेशा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधुस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने पर्यावरणावर विपरित	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

रेती घाटाचे नाव :- विरव्हा, मौजा विरव्हा, येथील स.नं. 244 ते 248, व 252 आराजी 1.57 हे. आर.
तालूका - सिंदेवाही , जिल्हा -चंद्रपूर

परिणाम होईल.

सामाजिक दायित्व- (CSR)

रेती उत्खनन केल्याने परिसरातील वातावरणात बदल होण्याची शक्यता असल्याने त्यावर विविध उपाययोजना करण्यात येतात. वाळु/रेती निर्गती सुधारीत धोरण दिनांक 3/09/2019 रोजी नुसार रेतीघाट प्रस्तावित असलेल्या ग्रामपंचायतीना अनुषंगीक विकास कामे करण्याकरीता निधी पुरवठा करण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. ग्रामपंचायतीने रेती उत्खननास परवानगी दिल्यास मा. जिल्हाधिकारी यांच्या मार्फत लिलावात प्राप्त होणाऱ्या रक्कमेतून स्वामित्वधन वजा करून शिल्लक रक्कमेचा 25% पर्यंत निधी ग्रामपंचायतीना देण्याची तरतुद करण्यात आलेली आहे. लिलावाचा रक्कमेचा प्रमाणात ही रक्कम 10% ते 25% पर्यंत देय असेल. ग्रामपंचायतीना देण्यात येणारा निधी त्याच्या अधीनस्त येण्याऱ्या शाळा/अंगणवाडी यांचा दुरूस्ती, रस्त्याचा दुरूस्ती तसेच इतर मुलभुत गरजा भागवण्याकरीता खर्च करणे आवश्यक आहे. प्रस्तावीत धोरणानुसार रेतीघाट लिलावात गेल्यास संबंधित ग्रामपंचायतीस निधीदेय असेल.

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत(EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक द्वारे धूळ निर्माण होते.	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	30,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	नदीकाठा रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	80,000/-
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण (Rs. 400 per tree)	नदीकाठा वरील	2,07,200/-
		रस्त्यावर	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40,000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	1,37,250/-
एकुण			Rs. 5,45,450/-

रेती घाटाचे नाव :- विठ्ठलवाडा येनबोधला,मौजा विठ्ठलवाडा येनबोधला,येथील स. नं.356, 357, 358,359 आराजी 4.90 हे. आर. तालूका - गोंडपीपरी , जिल्हा -चंद्रपूर

संशिसु माहिती

चंद्रपूर जिल्हयातील विठ्ठलवाडा येनबोधला येथील स. नं. 356, 357, 358, 359 आराजी 4.90 हे. आर. करीता सदर प्रस्ताव वाळू उत्खननाच्या दृष्टीने पर्यावरण विषयक मान्यते करीता तयार कलेले आहे. पर्यावरण, वन व वातावरणिय बदल मंत्रालय, मुंबई. यांच्या दिनांक. 14/09/2016 च्या तरतुदी नुसार 0 ते 05 हेक्टर क्षेत्रफळ असलेल्या रेती घाटास पर्यावरण विषयक मान्यता घेण्याकरीता जनसुनावणी घेण्यात येत आहे. त्याकरीता राज्य स्तरीय पर्यावरण समितीकडे पर्यावरण विषयक मान्यते करीता, अर्ज सादर करण्यात येत आहे. प्रस्तावित वाळू घाटाचे क्षेत्र सर्वे ऑफ इंडिया टोपीशीट क्र: P 55 पी / 12

वाळू हे गौण खनिज बांधकामाचा दृष्टीने अंत्यात महत्वाचे असून ईमारत बांधकाम करण्याकरीता अत्यंत आवश्यक व जास्तीत जास्त मागणी असलेले गौण खनिज आहे. वाळूची कठीणता व टिकाउपणा जास्त असल्याने हे मुख्यता रस्ते व इतर बांधकामात मोठया प्रमाणात वापरल्या जाते.

प्रस्तावीत मौजा विठ्ठलवाडा येनबोधला हा रेती घाट वैनगंगा नदीवर प्रस्तावीत असून वरील प्रमाणे स.नं. लगतचे नदी पात्रातुन वाळूची उत्खनन प्रस्तावीत आहे. सदर रेती घाटातुन रेतीचे उत्खनन हे मनुष्या द्वारे फावडे आणि घमेले वापरुनच करावयाचे प्रस्तावीत आहे. तसेच वाहतुक करण्याकरीता ट्रॅक्टर किंवा टिप्परचा उपयोग करीत असतांना त्यात रेतीचे भरण सुध्दा मनुष्य बळा द्वारे केला जाईल, वाळू निसर्गतः शैल असल्याने ड्रिलिंग, ब्लास्टिंग चा वापर केला जाणार नाही.

सदर रेती घाटातुन वर्ष 2022-23 मध्ये 8657 ब्रास रेतीचे उत्खनन प्रस्तावीत असून पर्यावरण विषयक मान्यता प्राप्त झाल्यावर लिलावाद्वारे उत्खननास परवानगी देण्यात येईल. त्याकरीता खाणकाम योजना वरिष्ठ उपसंचालक, भुविज्ञान व खनिकर्म संचालनालय विभाग यांचा कडुन मान्यता प्रदान करण्यात आलेली आहे. दिनांक. 15 जानेवारी 2016 रोजीच्या पर्यावरण विभागाचा अधिसुचने नुसार प्रकल्प बी 2 च्या वर्गवारीत मोडत असल्याने संपुर्ण प्रकल्पाकरीता पुर्व व्यवहार्यता अहवाल पर्यावरण व्यावस्थापकिय योजना तयार करण्यात आलेली असून राज्य स्तरीय समितीकडे सादर करण्यात येत आहे.

सारणी : प्रस्थवीत स्थळाची ठळक वैशिष्टे

अ.क्र.	तपशील	माहिती
A.	प्रकल्पाचे स्वरुप	विठ्ठलवाडा येनबोधला रेती घाट
B.	प्रकल्पाचा आकार	
1.	उत्खनन क्षेत्रफळ	4.90 हे.आर
2.	प्रस्तावित उत्पादन क्षमता	8657 ब्रास/वार्षिक
C	स्थळाचे तपशील	
1.	गाव	विठ्ठलवाडा येनबोधला
2.	तालुका	गोंडपीपरी
3.	जिल्हा	चंद्रपूर

रेती घाटाचे नाव :- विठ्ठलवाडा येनबोधला, मौजा विठ्ठलवाडा येनबोधला, येथील स. नं. 356, 357, 358, 359 आराजी 4.90 हे. आर. तालूका - गोंडपीपरी, जिल्हा - चंद्रपूर

4.	राज्य	महाराष्ट्र		
5.	अक्षांश व रेखांश	सिमा बिंदु	अक्षांश	रेखांश
		1	19°42'41.76"N	79°46'56.51"E
		2	19°43'4.11"N	79°46'52.15"E
		3	19°43'4.84"N	79°46'54.44"E
		4	19°42'42.46"N	79°46'58.80"E
6.	टोपोशीट क्रमांक.	55P/12		
D	क्षेत्राची पर्यावरण ताळमेळ			
1.	नदी/जलाशय	वैनगंगा नदी आहे.		
2.	जवळचे गाव/जिल्हा	खनिपट्टा क्षेत्र हे विठ्ठलवाडा येनबोधला पासून चे अंतर 1.71 कि.मी. आहे		
3.	जवळचे रेल्वे स्टेशन	जवळचे रेल्वे स्टेशन हे गोंडपीपरी रेल्वे स्टेशन असून 15.7 कि.मी. अंतरावर आहे		
4.	जवळचे विमाणतळ	जवळचे विमाणतळ नागपुर ला, 1.55.50 कि.मी दक्षिणेला आहे.		
5.	राज्याचा सिमा	राज्यालगतच्या सिमा नाही.		
6.	भुकंपाचे विभाग	नाही.		
D	खर्चाचा तपशील			
1.	ऑफसेट प्राईज	Rs. 10,388,600/-		
E	प्रकल्पासाठी आवश्यक बाबी			
1.	पाण्याची आवश्यकता	4.90 KLD		
2.	इंधनाची आवश्यकता	N/A		
3.	मणुष्य बळाची आवश्यकता	22 (कुशल आणि अकुशल व्यक्ती)		

पाणी आणि इतर द्रव्याची उपलब्धता

प्रस्तावीत प्रकल्पात पाण्याची नियमित आवश्यकता 4.90 KLD. असून मौजा आर्वी येथे पुरवठा करण्याचे साधन आहे. पाण्याच्या आवश्यकतेचा तपशील खाली दिला आहे.

तपशील : पाण्याची मागणी

S. No.	तपशील	प्रमाण (KLD)
1.	घरघुती उपयोगासाठी	1.90
2.	धुळ दडपण्यासाठी पाण्याची फवारणी	1.00
3.	ग्रीन बेल्ट / वृक्षारोपण	2.00
Total		4.90

पर्यावरण व्यवस्थापनाचे नियोजन

अ. क्र.	पर्यावरणीय मापदंड	क्रियाकलाप	प्रभाव	ईएमपी / शमन उपायांचे भविष्यवाणी

रेती घाटाचे नाव :- विठ्ठलवाडा येनबोधला, मौजा विठ्ठलवाडा येनबोधला, येथील स. नं. 356, 357, 358, 359 आराजी 4.90 हे. आर. तालूका - गोंडपीपरी, जिल्हा - चंद्रपूर

1.	जल	खाणकाम किंवा वाळूचे निष्कर्षण	प्रवाहात बदल खोलीत वाढ केल्याने प्रवाहाची गती वाढू शकते पृष्ठभाग पाण्याची गुणवत्ता आणि भूजल गुणवत्तेत बदल घाण पाणी खाव	कोणतेही विचलन प्रस्तावित नाही. प्रवाहाचे प्रमाण, पृष्ठभाग जलविज्ञान आणि भूजल प्रणालीवर कोणताही प्रतिकूल परिणाम होणार नाही. खाणकामांना 0.50 मीटर खोलीपुरती मर्यादित ठेवले जाईल, ज्यामुळे नदीच्या प्रवाहात जास्त बदल होणार नाही. पोर्टेबल टॉयलेट्स वापरली जातील; त्यामुळे कोणतेही सांडपाणी तयार होणार नाही.
2.	हवा	खनन क्रियाकलाप, वाहने वा ट्रॅक्टर हालचालीद्वारे वाळूची वाहतूक खनिज लोड करणे आणि उतारणे	या पसरलेल्या धूळ निर्मितीमुळे मानवी आरोग्यावर प्रतिकूल परिणाम होऊ शकतो पानांवर धूळ साचल्याने स्टोमेटल निर्देशांक कमी केला जाऊ शकतो.	सीपीसीबीच्या मार्गदर्शक सूचनांनुसार ग्रीन बेल्ट आवारात विकसित केला जाईल. कामगारांना डस्ट मास्क प्रदान केला जाईल. कड्या रस्त्यावर नियमित पाणी शिंपडणे. ट्रक / टिप्परचा एकसमान वेग राखण्यासाठी रस्ते सपाटीकरण केले जाईल. रस्त्यावर येणाऱ्या ट्रकचा वेग मर्यादित असेल आणि वाहतुकीच्या वेळी सामग्रीचे आवरण असेल. ओव्हरलोडिंग टाळले जाईल.
3.	ध्वनी	खाण स्थळापासून जवळपासच्या रस्त्यावर रहदारी.	वाहनांच्या रहदारी आणि खाणकामांच्या कारणामुळे आवाज निर्मिती	आवाजाचे नियमितपणे परीक्षण केले जाईल. वाहतूक वाहनांशिवाय इतर कोणत्याही उपकरणांना परवानगी दिली जाणार नाही. कंपन आणि आवाज कमी करण्यासाठी वाहनांची योग्य देखभाल केली जाईल. कामगारांना इअर मफ प्रदान केले जातील.
4.	जागा	वाळू उत्खनन व वाहतूक	नदीच्या पात्रात जाण्याकरीता रस्त्याचा उतारामुळे नदीकाठाचे नुकसान, मातीची धूप होऊ शकते. नदीकाठावरील जमीन सपाट करणे आणि वाळू उपसल्यामुळे पर्यावरणीय. रस्ताच्या नेटवर्कमुळे पृष्ठभाग विघडणे	नदीच्या रुंदीच्या १/ 4 मी नदीच्या काठापासून कमी सुरक्षित अंतर सोडले जाईल (शाश्वत वाळू उत्खनन मार्गदर्शक सूचना नुसार) खाणकाम परवानगी पेक्षा जास्त होणार नाही. नदीकाठापर्यंत जाणाऱ्या रस्त्यांची नासधूस टाळले जाईल आणि उताराची देखभाल केली जाईल.
5.	इकोलॉजी	वाळू उत्खनन व वाहतूक	अल्प-कालावधीचा त्रास, ध्वनीमुळे वन्यजीवांना त्रास परिसरावर परिणाम होईल.	नदीकाठाजवळील ग्रीन बेल्ट / समुदाय वनीकरण अप्रोच रोड बारीक धुलीकण उत्सर्जनास प्रतिबंधित करेल.
6.	वाहतुकीची पध्दत	वाहनांच्या संख्येत वाढ	रेतीचे वाहतुकीकरीता साधनात वाढ केल्याने	प्रकल्पात पुरेसे रस्ते आणि पार्किंगच्या सहाय्याने वाहन वाहतुकीचे नियमन केले जाईल.

रेती घाटाचे नाव :- विठ्ठलवाडा येनबोधला,मौजा विठ्ठलवाडा येनबोधला,येथील स. नं.356, 357, 358,359 आराजी 4.90 हे. आर. तालूका - गोंडपीपरी , जिल्हा -चंद्रपूर

		पर्यावरणावर विपरित परिणाम होईल.
--	--	---------------------------------

पर्यावरण संरक्षण उपाय सुधारण्यासाठी, नियंत्रण व देखरेखीसाठी पुढील तरतुदी आहेत (EMP COST)

अ.क्र.	तपशील	नियंत्रण उपाय	रक्कम
1.	वाहतूक द्वारे सामग्रीमुळे धूळ निर्माण होते. ट्रॅक्टर ट्रॉली आणि खनिज वाहतूक	पर्यावरण देखरेख (हवा, पाणी, माती, आणि आवाज)	45,000/-
		रस्त्यावर पाणी शिंपडणे	15,000/-
		तिरपाल	5000/-
2.	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	रस्ता देखभाल दुरूस्ती	70,000/-
3.	हरित पट्टा विकास (300 रुपये प्रति झाड)	नदी किनारी	1,03,800/-
		रस्ता किनारी	
4.	सुरक्षा	डिस्प्ले बोर्ड आणि इतर सुरक्षा उपाय (सीसीटीव्ही, कुंपण इ.)	40000/-
5.	व्यावसायिक आरोग्य	व्यावसायिक आरोग्य आणि सुरक्षा (Mobile Toilet) व्ययक्तीक सुरक्षेची साधणे	76100/-
Total			Rs.7,82,750/-